

Pavol – svedok a víťaz

Päť biblických lekcí o živote apoštola Pavla

Napísala: Jennifer Haaijer

Preložila: Svetlana Ďuračková

Redakčná úprava a jazyková korektúra: Jana Kráľová

PROSÍM, PAMÄTAJTE!

Názorné pomôcky pre tieto série lekcí môžu byť zakúpené vo väčšine úradov Detskej misie a cez online obchod Detskej misie. Pre zoznam úradov Detskej misie a online obchodov v Európe navštívte stránku www.teachkids.eu/sk a kliknite “Kontakty”.

Copyright © 2007 Child Evangelism Fellowship® of Ireland

Translation © 2007 Child Evangelism Fellowship® of Ireland

Všetky práva vyhradené. (Použité s povolením). Materiály môžu byť rozmnožované pre osobné, neziskové a neobchodné použitie. Navštívte www.teachkids.eu/sk pre viac podrobností k povoleniu.
Vydala: 2010 Detská misia, Legionárska 4, 811 07 Bratislava 1, Slovensko Tel./fax: 02/5556 9378

Obsah

	Strana
Úvod	3
Tabuľka s prehľadom	5
Lekcia 1 – Oslobodený z moci Satana	7
Lekcia 2 – Zatknutie v Jeruzaleme	13
Lekcia 3 – Svedčenie pre kráľmi	19
Lekcia 4 – Stroskotanie	25
Lekcia 5 – Ukončenie behu	31
Súhrnné kroky pre poradenstvo dieťaťu, ktoré chce prísť ku Kristovi	35
Pripravený hovoriť (Doplnková aktivita k 8. lekcii)	37
Božie sľuby (Doplnková aktivita k 9. lekcii)	39
Vlajky „Štart“ a „Ciel“ (Pomôcka ku kvízu v 10. lekcii)	41

Úvod

Vyučovanie biblických právd

Ak by sme deti učili iba biblické príbehy, zbavujeme sa svojej zodpovednosti. Je dôležité, aby sa deti spolu s príbehmi učili aj pravdy, ktoré sú v nich obsiahnuté, aby sme im tieto pravdy vysvetľovali krok za krokom a ukazovali im, čo pre ne znamenajú v ich každodennom živote. Pravdaže, v jednej lekcii nedokážeme vyučovať všetky pravdy, ktoré sú v danom príbehu, preto je pre každú lekcii vybraná jedna pravda (ústredná pravda). Vyučovanie ústrednej pravdy je votkané do rozprávania príbehu a v osnove sme jej vyučovanie označili skratkou **ÚP**.

Ústredné pravdy sú označené aj skratkami **ÚPS** a **ÚPN**, aby ukázali, ktorým deťom je táto pravda aplikovaná – **ÚPS** spaseným a **ÚPN** nespaseným. Toto je tiež jasne vyznačené v texte použitím úvodných viet ako napríklad: „Ak si ešte neuveril v Pána Ježiša ako svojho Spasiteľa...“ alebo „Ak už patriš Pánovi Ježišovi...“

Možno si budete musieť prispôbiť aplikácie, aby boli vhodnejšie pre deti, ktoré vyučujete. Napríklad v navrhovanej aplikácii je použitý príbeh chlapca, no vy máte na stretnutí iba dievčatá. Možno je aplikácia vhodná pre staršie deti, ale vaše deti sú menšie. Ak je to potrebné, tak si aplikáciu upravte. Je však dôležité, aby bolo Božie slovo aplikované do života detí.

Dajte sa deťom k dispozícii

Keď budete vysvetľovať posolstvo evanjelia, časť detí bude reagovať spontánne. Možno vám neskôr povedia, že uverili v Pána Ježiša Krista ako svojho Spasiteľa. Ale budú tam aj deti, ktoré potrebujú vašu pomoc. Možno majú otázky, možno potrebujú radu alebo povzbudenie v tom, čo majú urobiť.

Keď budete vyučovať spasené deti, možno nastanú situácie, keď budú potrebovať vašu radu. Možno si budú potrebovať ujasniť, čo daná pravda znamená pre ich každodenné životy; možno sa nachádzajú v situácii, kedy nevedia, ako sa majú zachovať, možno budú chcieť, aby ste sa modlili za nejaký ich konkrétny problém.

Pre tieto dôvody je dôležité, aby deti vedeli, že keď to budú potrebovať, môžu za vami prísť. Musia však vedieť, kedy a kde vás nájdú.

Vo všetkých prípadoch by ste nemali deti pozývať na rozhovor s vami v tom istom čase, keď dávate evanjelizačnú výzvu, aby si deti nemysleli, že bez toho, aby prišli za vami, nemôžu prísť za Pánom Ježišom, alebo že môžu byť spasené iba vtedy, keď sa s vami porozprávajú.

Príklad, ako sa môžete dať k dispozícii neveriacemu dieťaťu

„Naozaj chceš žiť pre Pána Ježiša, ale nevieš ako? Rád ti to vysvetlím z Biblie. Príď za mnou, keď sa skončí naše stretnutie. Budem stáť pri tomto stole. Pamätaj si, ja ti nemôžem odpustiť tvoj hriech –to môže urobiť iba Pán Ježiš – ale rád ti pomôžem lepšie porozumieť, ako môžeš k Nemu prísť. Jednoducho príď a postav sa k tomuto stolu.“

Príklad, ako sa môžete dať k dispozícii veriacemu dieťaťu

„Ak si už uveril v Pána Ježiša ako svojho Spasiteľa a ešte si mi o tom nepovedal, prosím, povedz mi o tom. Keď naše stretnutie skončí, budem stáť vedľa klavíra. Budem sa tešiť z toho, že si uveril v Pána Ježiša, tiež sa budem za teba modliť a ak by si mal akékoľvek otázky, rád ti poradím.“

Verš na zapamätanie

V každej lekcii je navrhnutý verš z Biblie, ktorý môžete deti naučiť. Ak učíte všetky lekcie za sebou, bolo by múdrejšie vybrať z celého cyklu iba dva až tri verše, aby si ich deti lepšie zapamätali. Ak sa budete snažiť naučiť ich všetkých päť veršov, môže sa stať, že deti nebudú vedieť ani jeden z nich poriadne.

Doplnkové názorné pomôcky

Na hárok papiera napíšte alebo vytlačte znenie ústrednej pravdy a aplikácie. Vždy, keď ich budete vyučovať, na ne ukážte. Pripevnite ich na tabuľu, keď ich po prvýkrát spomeniete vo svojom vyučovaní.

Doplnkové informácie a aktivity

Kurzívou sú v texte napísané doplnkové informácie pre učiteľa o období deja či nápady, čo robiť s deťmi ako doplnkovú činnosť. Niektoré deti pri učení potrebujú vidieť, iné písať alebo počuť a hovoriť, dotknúť sa, niečo držať, iné sa potrebujú zapojiť. Ak vám to čas dovolí, môžete tieto doplnkové aktivity na vašom stretnutí použiť.

Otázky na zopakovanie

Po každej lekcii sú uvedené otázky na zopakovanie. Tieto môžete použiť po vyučovaní lekcie alebo na nasledujúcom stretnutí pred vyučovaním novej lekcie.

Čas opakovania môže byť ideálnou príležitosťou k spätnej väzbe, či deti porozumeli vyučovaniu, a tiež je to čas na zábavu. Tento čas môžete využiť:

1. na zistenie, čomu deti porozumeli a čo si zapamätali,
2. aby ste sa ako učiteľ dozvedeli, čo ešte môžete zdôrazniť, aby si to deti lepšie pamätali,
3. ako čas zábavy pre deti; deti rady súťažia a tešia sa na túto časť programu; je to viac ako iba hra, je to pre ne aj čas učenia.

V tomto materiáli sú navrhované iba otázky z lekcie. Môžete však pripraviť otázky aj z piesní, biblického verša a čohokoľvek iného, čo ste vyučovali. Takto deti zistia, že každá časť programu je dôležitá.

Tabuľka s prehľadom

Lekcia	Ústredná pravda	Aplikácia	Verš na zapamätanie
<u>Oslobodený z moci Satana</u> Skutky 19, 8 – 20,1	Satan je mocný, ale Pán Ježiš má všetku moc.	<u>Nespasené:</u> Uver v Pána Ježiša a On ťa zachráni od hriechu a Satana. <u>Spasené:</u> Dôveruj Pánovi Ježišovi, že ti pomôže poraziť Satana.	„Väčší je ten, ktorý je vo vás, ako ten, čo je vo svete.“ 1. Jánov 4, 4b
<u>Zatknutie v Jeruzaleme</u> Skutky 21 – 23	Božie deti nedokáže nič oddeliť od Božej lásky.	<u>Nespasené:</u> Zažiješ túto lásku keď uveríš v Ježiša Krista. <u>Spasené:</u> Ver tejto nádhernej pravde.	„Lebo som presvedčený, že (ani smrť ani život ani anjeli ani kniežatstvá ani prítomnosť ani budúcnosť ani mocnosti ani vysokosť ani hlbokosť ani nijaké iné stvorenstvá) nebudú nás môcť odlúčiť od lásky Božej, ktorá je v Kristu Ježiši, našom Pánovi.“ Rímskym 8, 38 – 39
<u>Svedčenie pred kráľmi</u> Skutky 23, 26 – 30	Pán Boh chce, aby bol každý kresťan svedkom.	<u>Spasené:</u> Využi každú príležitosť, aby si povedal druhým o Pánovi.	„Každému, kto by vás bral na zodpovednosť pre vašu nádej, buďte stále pripravení vydať počet.“ 1. Petra 3, 15
<u>Stroskotanie</u> Skutky 27, 1 – 28, 11	Pán Boh nikdy nezlyhá.	<u>Spasené:</u> Dôveruj Mu v búrkach života.	„On je skalou, dokonalé je dielo Jeho, lebo všetky Jeho cesty sú správne. Je Bohom verným a nie vierolomným, On spravodlivý je a priamy.“ 5. Mojžišova 32, 4
<u>Ukončenie behu</u> Skutky 28, 11 – 31	Buď ako Pavol – dokonči „beh“.	<u>Nespasené:</u> Začni „beh“ tým, že uveríš v Ježiša Krista ako svojho Spasiteľa. <u>Spasené:</u> Pamätaj, Pán Boh ti dáva všetko potrebné na to, aby si dokončil „beh“.	„... buďme vytrvalí v zápase, ktorý máme pred sebou. Hľadme na Ježiša, Pôvodcu a Dokonávateľa viery...“ Skutky 17, 24

Lekcia 6

Oslobodený z moci Satana

Písmo pre učiteľa: Skutky 19, 8 – 20, 1

Ústredná pravda: Satan je mocný, ale Pán Ježiš má všetku moc.

Aplikácie:

Nespasené: Uver v Pána Ježiša a On ťa zachráni od hriechu a Satana.

Spasené: Dôveruj Pánovi Ježišovi, že ti pomôže poraziť Satana.

Verš na zapamätanie: „Väčší je ten, ktorý je vo vás, ako ten, čo je vo svete.“ 1. Jánov 4, 4b

Názorné pomôcky:

- flashcardy 6-1, 6-2, 6-3, 6-4, 6-5, 6-6,
- mapa, na ktorej ukážete miesta, ktoré Pavol navštívil počas svojej tretej misijnej cesty,
- dlhý kus látky, ktorý môže byť uviazaný okolo hlavy ako turban; pracovná zástera.

Osnova lekcie:

Úvod – Spal si už niekedy v stane?

Postup udalostí

1. Pavol v Efeze:
  - v synagóge,
  - v Tyranovej škole.
2. Pán Boh robí nezvyčajné zázraky uzdravenia...
... a vyhánania zlých duchov. ÚP
ÚP
3. Sedem vyháňáčov duchov sa snaží použiť meno Ježiša.
4. Zlý duch ich napadne.
5. Človek sa na nich oborí. ÚPN
6. Mnohí pália svoje knihy. ÚPN, ÚPS
7. Mnohí uveria.
8. Demetrius vyvolá rozruch medzi kováčmi striebra.
9. Vznikne vzburá. ÚPS

Vyvrcholenie

Mestský úradník utišuje ľudí.

Záver

Pavol odchádza z Efezu. ÚPN

Lekcia

Spal si už niekedy v stane? (*Dovoľte deťom, aby vám rozpovedali svoje zážitky.*)

Flashcard 6-1

Pavol, veľký misionár, šiel stany. Dokonca i keď cestoval a kázal, často trávil časť dňa šitím stanov. Takýmto spôsobom si zarábal peniaze.

Pavla stretávame v Efeze, kde pravdepodobne strávil šitím stanov viac času. (*Ukážte Efez na mape.*) Bolo to krátko predtým, ako Satan ukázal, že pracuje proti Pavlovi. Ten v prvom rade kázal Židom v synagóge. Niektorí Židia nenávideli to, keď počuli o Ježišovi, a preto šírili medzi ľuďmi zlé reči o Ježišovi a kresťanoch. Po nejakom čase Pavol odišiel zo synagógy. Podarilo sa mu najst'

vhodné miesto, kde sa mohol stretávať s ľuďmi. Asi si prenajal nejakú miestnosť. Nachádzala sa v škole, v ktorej hlavným učiteľom bol človek, ktorý sa volal Tyranus, čo znamená „tyran“. To bolo meno pre učiteľa! Pavol začal svoj deň pravdepodobne šitím stanov. Potom niekoľko hodín rozprával ľuďom evanjelium. Prišlo veľa ľudí, ktorí ho počúvali a rozprávali sa s ním. Niektorí uverili a hovorili o Dobrej správe svojim priateľom a susedom.

Pán Boh sa rozhodol urobiť skrze Pavla **veľmi nezvyčajné** veci. (*Ak je to možné, ukážte pracovnú zásteru.*) Ľudia zobrali pracovnú zásteru, ktorú Pavol nosil pri šití stanov, priniesli ju k chorým ľuďom a v tej chvíli, ako sa Pavlova zástera dotkla chorého, ten sa uzdravil. Čo myslíš, aké choroby trápili týchto ľudí? (*Dovoľte deťom, aby sa zapojili.*)

Bolo toto oblečenie magické? Nie! Bol Pavol superman alebo čarodejník? Nie! Pavol by určite povedal: „To nie je moja moc, to je moc Ježiša Krista!“

ÚP Ježiš Kristus je jediný Boží Syn. Má všetku moc. Môže urobiť, čokoľvek chce. Keď žil tu na zemi, vzkriesil veľa mŕtvych ľudí, vrátil slepým zrak, utišil búrky. Bola to Jeho moc v Pavlovi, ktorá spôsobila, že sa chorí uzdravili.

V Efeze boli tiež ľudia, ktorí boli pod vládou zlých duchov. Keď sa ich dotkla Pavlova zástera, zlí duchovia museli odísť.

ÚP Toto nám veľmi jasne ukazuje, že Ježiš Kristus je omnoho mocnejší ako diabol.

Flashcard 6-2

Doktori v Efeze museli byť veľmi prekvapení. Tiež boli prekvapení istí ľudia, ktorí sa zaoberali vyhánaním zlých duchov. Boli to siedmi bratia, ktorí z ľudí vyhánali zlých duchov. Zostali v úžase nad tým, akú moc má Ježiš Kristus.

„Použijeme Ježišovo meno a tiež budeme schopní robiť takéto veci,“ plánovali.

Ale oni neverili v Pána Ježiša. Pán Ježiš im nedal moc nato, aby používali Jeho meno.

Jedného dňa k nim prišiel človek, ktorý bol v moci silného zlého ducha.

„Toto je naša šanca,“ mysleli si.

„V mene Ježiša, ktorého káže Pavol, ti prikazujeme, aby si vyšiel z neho!“ povedali.

Stalo sa toto. Prečítam vám to z Biblie. (*Prečítajte z Biblie Skutky 19, 15.*)

„Ale zlý duch im odpovedal: Ježiša znám, aj o Pavlovi viem, ale kto ste vy? A oboril sa na nich ten človek, v ktorom býval zlý duch, zmocnil sa ich oboch a tak ich doriadil, že nahí a doráňaní zutekali z toho domu.“

ÚPN Premýšľajte na tým, čo sa stalo a odpovedzte mi na tieto otázky:

1. Od koho bol Satan mocnejší? Ako to vieme?
2. Od koho bol mocnejší Ježiš? Ako to vieme?

Satan a hriech sú vždy mocnejší, ako si ty a ja. Preto tak ľahko urobíme niečo zlé. Nie je ťažké nadávať, podvádzať alebo kraďnúť. Dokonca sa nám môže páčiť, keď sa dívame na zlé filmy alebo si pozeráme zlé časopisy. Iba Pán Ježiš je mocnejší. (*Prečítajte z Biblie Matúš 28, 18b.*) On povedal toto: „Daná mi ja každá moc na nebi i na zemi.“

ÚPN On je mocnejší ako ktokoľvek iný, dokonca aj ako diabol. Preto On je jediný, kto ťa môže oslobodiť od hriechu a od moci Satana. Toto je to, čo Biblia hovorí, že On prišiel, aby dal „slobodu zajatým“ (Lukáš 4, 18). Ľudia v Efeze to videli na vlastné oči. (*Prečítajte z Biblie Skutky 19, 17b.*) Počúvaj, čo sa stalo: „... všetkých pojala bázeň a zvelebovali meno Pána Ježiša.“

Flashcard 6-3

Mnohí z týchto ľudí predtým nasledovali Satana. Zaoberali sa čarodejnictvom. Iní používali talizmany, o ktorých verili, že ich chránia od rôznych nebezpečenstiev. Zaplatili za ne veľa peňazí a veľmi si ich cenili. Ale Pavol prišiel do ich mesta s evanjeliom. Počuli, že hriech ich oddeľuje od jediného živého Boha. Počuli o Ježišovi Kristovi, Božom Synovi, ktorý prišiel na túto zem, aby tu žil tridsať tri rokov. Žil dokonalým životom. Robil veľa zázrakov. Ale zomrel na kríži a bol potrestaný za hriech – ako keby ho urobil On sám. Bol však mocnejší ako hriech a smrť, a preto znovu ožil.

Predstavme si, že sme na návšteve v rodine, kde veria v zaklínadlá a čarovanie.

Otec povie: „Som si istý, že to, čo hovorí Pavol, je pravda. Chcem veriť v Ježiš Krista.“

„Ak v Neho budeš veriť, nemôžeš si nechať knihu o čarovaní. Vieš, že si za ňu zaplatil veľa peňazí,“ povie mu najstarší syn.

„Možno je to tak, ale pravda je pravda. Chcem, aby bolo medzi mnou a Bohom všetko v poriadku. Končím s čarovaním!“

Otec zhromaždí svoje čarodejnícke knihy a talizmany.

„Kam s tým ideš?“ pýta sa ho žena.

„Idem to spáliť,“ vysvetľuje jej, „teraz je mojím Pánom Ježiš Kristus!“

Flashcard 6-4

Veľa ľudí prinieslo svoje knihy, talizmany, čarodejnícke privesky a zapálilo ich. Tieto veci by dnes stáli tisíce eur – no všetky sa premenili na prach. Ježiš Kristus prekazil pôsobenie Satana v životoch mnohých ľudí. Dokázal, že je mocnejší ako Satan.

ÚPN, ÚPS Možno máš veci, ktorých by si sa mal zbaviť, ak chceš nasledovať Pána Ježiša. Máš CD, DVD, plagáty, komiksy, oblečenie alebo privesky, ktoré viac oslavujú Satana ako Boha? Pán Boh chce, aby tí, ktorí veria v Ježiša, skoncovali s takýmito vecami.

Ľudia v Efeze boli veľmi prekvapení a dojatí. Videli veľké ohne, videli rozdiel, ktorý urobil Ježiš Kristus v životoch ľudí. Boli viac ochotní počúvať Pavla. Mnohí, mnohí uverili.

Ale Satan sa nechcel vzdať bez boja. Efez bolo mesto známe vďaka svojmu chrámu, kde stála socha bohyně Diany. Ľudia verili, že táto socha im spadla z neba. Mnohí ľudia mali doma malú striebornú sošku tejto bohyně. Keď ľudia navštívili Efez, obyčajne si tam kúpili striebornú sošku Diany a zobrali si ju domov. Verili, že Diana ich ochráni od nebezpečenstva. Satan sa z toho tešil. Tiež sa z toho tešili výrobcovia sošiek, ktorí na tom zarábali veľa peňazí. Ale keď ľudia začali veriť v Pána Ježiša, ich zárobok sa znižoval. Viete prečo? (*Dovoľte deťom, aby sa zapojili.*)

Výrobcovia strieborných sošiek sa začali báť. Jeden z nich, Demeter, zvolal stretnutie tých, ktorí vyrábali strieborné sošky a hovoril im: „Viete, že naše bohatstvo pochádza z výroby týchto sošiek. Tento Pavol hovorí všade ľuďom, že modly, ktoré sú rukami vyrobené, nie sú bohmi. Keď to bude takto pokračovať, nikto si nebude od nás chcieť kúpiť strieborné sochy Diany. Tým skončí náš obchod! Čoskoro Dianin chrám ľudia vysmejú!“

Flashcard 6-5

Výrobcovia sošiek sa veľmi nahnevali. Začali kričať: „Veľká je Diana efezská!“

Iní prišli, aby videli, čo spôsobilo taký rozruch. Zhromaždil sa veľký dav. Zdrapili dvoch kresťanov – Pavlových spoločníkov – a utkali s nimi k veľkému divadlu v Efeze. Bolo to obrovské miesto, niečo ako športový štadión, kde sa zmestilo 25 000 ľudí.

ÚPS Satan bojovali proti nim – tak to on robí vždy. Vždy bojuje proti kresťanom.

Ak si spasený, diabol je proti tebe. Bude sa ťa snažiť zastaviť v nasledovaní Pána Ježiša. Bude sa snažiť o to, aby sa z teba ľudia smiali alebo aby ti niečo nedovolilo prísť na Klub Dobrej zvesti. Je mocný. Ale tvoj Spasiteľ má všetku moc. Povedz Mu o týchto veciach a s Jeho pomocou môžeš Satana poraziť. Pamätaj si: „Ten, ktorý je vo vás, je väčší ako ten, čo je vo svete.“ (1. Jánov 4, 4b) (*Prečítajte uvedený verš z Biblie. Dovoľte spaseným deťom, aby povedali, ako sa ich snažil Satan „chytiť“.*)

Pavol vedel, že Satan sa veľmi snaží, ale tiež vedel, že jeho Pánovi a Spasiteľovi patrí všetka moc!

„Pôjdem do divadla a prehovorím k zástupu,“ povedal Pavol svojim priateľom.

„Nie, nesmieš tam ísť! Je to príliš nebezpečné!“ odpovedali mu.

„Som rímsky občan, musia ma vypočuť,“ dôvodil Pavol.

„Nie, nesmieš!“ trvali na svojom.

Flashcard 6-6

Možno z divadla počuli strašný rev. Jeden Žid sa ľudí snažil utíšiť, ale nepočúvali ho. Vykrikovali: „Veľká je Diana efezská! Veľká je Diana efezská! VEĽKÁ JE DIANA EFEZSKÁ!“

Toto trvalo dve hodiny! Vyhrá Satan?

Zrazu sa v divadle objavil mestský úradník, niekto ako náš starosta. Naznačil davu, že sa má utíšiť a potom prehovoril.

„Celý svet vie, že Efez má sochu Diany. To nič nezmení. Dvaja ľudia, ktorých ste vyvliekli, neurobili nič zlé. Demetrius a ostatní kováči striebra môžu svoju záležitosť predniesť pred súd. Nakoniec, vy všetci ste porušili zákon. Budete potrestaní podľa občianskeho práva, ak sa okamžite nerozídete. Zhromaždenie sa skončilo!“

(Môžete použiť pomocníka alebo staršie dieťa, ktoré by túto reč prednieslo.)

Ľudia sa rýchlo rozišli domov. Satanov plán sa neuskutočnil!

Pavol zvolal všetkých kresťanov. Určite spolu d'akovali Bohu, že bol Satan porazený. Pavol im povedal, že musí odísť do iného mesta. Bude im veľmi chýbať ich drahý priateľ a učiteľ, ale ich Pán a Spasiteľ bude s nimi a tiež budú mať jeden druhého. V Efeze bolo viac kresťanov ako na iných miestach. Pán Ježiš Kristus dokázal svoju moc v životoch mnohých ľudí.

ÚPN To isté môže urobiť i pre teba. Môže ťa oslobodiť od hriechu a Satana. Môže ťa zmeniť a pomôcť ti žiť pre Boha. Biblia hovorí, že Ježiš „môže dokonale spasiť tých, čo skrze Neho pristupujú k Bohu“ (Židom 7, 25a). *(Prečítajte verš z Biblie.)* Možno sa potrebuješ odvrátiť od niečoho, čo je zlé. Urob to! Satan chce navždy zničiť tvoj život. Dôveruj mocnému Pánovi Ježišovi Kristovi, že ti odpustí, a daj Mu svoj život.

Kvíz

Doplň slovo

Učili sme sa, čo sa stalo v Efeze. Napíšte slovo **E F E Z U S** veľkými písmenami na dva veľké hárky papiera, pre každú skupinu jeden.

Dieťa, ktoré správne odpovie na otázku, môže vyfarbiť jedno písmeno. Vyhráva tá skupina, ktorá prvá dokončí vyfarbovanie svojho slova. Keď skupina odpovie zle, ponúknite danú otázku druhej skupine.

Otázky na zopakovanie

1. Koho uctievali ľudia v Efeze? (Sochu Diany.)
2. Ako si Pavol zarábal peniaze? (Šil stany.)
3. Aký je rozdiel medzi mocou Ježiša Krista a mocou Satana? (Pán Ježiš má neobmedzenú moc, Satan má obmedzenú moc.)
4. Čo robili ľudia s Pavlovou zásterou? (Prinášali ju k chorým ľuďom alebo k ľuďom, ktorí boli trápení zlými duchmi – a tí boli potom uzdravení alebo oslobodení.)
5. Akou mocou boli ľudia uzdravení? (Mocou Ježiša Krista.)
6. Kto sa rozhodol, že použije mocné meno Ježiš? (Sedem bratov, ktorí sa snažili vyhnúť zlého ducha.)
7. Prečo to nefungovalo? (Neboli nasledovníkmi Ježiša Krista.)
8. Kto povedal: „Ježiša poznám, aj o Pavlovi viem, ale kto ste vy?“ (Zlý duch, ktorý bol v mužovi.)
9. Kto spálil svoje talizmany a knihy o čarovaní? (Tí ľudia v Efeze, ktorí uverili v Pána Ježiša.)
10. Akých vecí, ktoré súvisia so Satanom, by si sa mal vzdať alebo zbaviť, pokiaľ chceš ctiť Boha? (Tu môžu byť odpovede rôzne, záleží na skupine detí. V texte sú uvedené príklady ako CD, DVD, plagáty, komiksy, oblečenie a privesky.)
11. Ako môže Satan sťažovať život kresťanovi? (Rôzne odpovede.)
12. Ako vieme, že Satan môže byť porazený vtedy, keď útočí na kresťanov? (Hovorí to Pán Boh v Biblii, napr. v 1. Jánov 4, 4.)

Doplňková aktivita

Ľudia v Efeze hovoria, čo videli a počuli

Napište nasledovné výrazy na kúsky papiera:

Pavol	mestský úradník
chorý človek	jeden zo siedmich bratov
kováč striebra	dieťa človeka, ktorý mal knihy o čarovaní
dieťa, ktoré sa hrá pred divadlom	Tyranus

Každému dieťaťu dajte papierik a vysvetlite mu, že ide o človeka žijúceho v Efeze. Každý z nich povie jednu vec, ktorú videl alebo počul počas Pavlovej návštevy.

Svoje rozprávanie začnú slovami: „Som _____ (prečítajte meno z papiera) a videl som/počul som...“

Lekcia 7

Zatknutie v Jeruzaleme

Písmo pre učiteľa: Skutky, kapitoly 21 – 23

Ústredná pravda: Božie deti nemôže nič odlúčiť od Božej lásky.

Aplikácie:

Nespasené: Zažiješ túto lásku, keď uveríš v Ježiša Krista.

Spasené: Ver tejto nádhernej pravde.

Verš na zapamätanie: „Lebo som presvedčený, že (ani smrť ani život ani anjeli ani kniežatstvá ani prítomnosť ani budúcnosť ani mocnosti ani vysokosť ani hlbokosť ani nijaké iné stvorenstvá) nebudú nás môcť odlúčiť od lásky Božej, ktorá je v Kristu Ježiši, našom Pánovi.“ Rímskym 8, 38 – 39

(Navrhujeme, aby ste pri mladších deťoch nahradili slová v zátvorke slovom „nič“.)

Názorné pomôcky:

- flashcardy 7-1, 7-2, 7-3, 7-4, 7-5, 7-6,
- mapa, na ktorej ukážete miesta, ktoré Pavol navštívil počas svojej tretej misijnej cesty,
- dlhý pás látky.

Osnova lekcie:

Úvod – Zviažte dieťa pásom, aby ste ukázali, čo sa má stať s Pavlom.

Postup udalostí

1. Pavol ide do Jeruzalema.	ÚP
2. Pavol ide do chrámu.	
3. Židia z Ázie vyvolajú vzburu a napadnú Pavla.	ÚPS
4. Vojaci prídu a vyslobodia ho.	ÚPN
5. Pavol hovorí pred zástupom.	ÚPN
6. Pavol je skoro zabitý.	
7. Je vypočúvaný pred židovskou radou.	
8. V noci sa mu zjaví Pán Ježiš.	ÚPS
9. Nepriatelia plánujú zabiť Pavla.	
10. Veliteľ sa dozvie o úkladoch.	ÚPS

Vyvrcholenie

Pavla odvedú do Cézarey.

Záver

Úklady sa neuskutočnia. ÚPS

Lekcia

(Zoberte si dlhý pás látky, zavolajte si odvážne dieťa, s ktorým ste sa vopred dohodli, a zviažte mu ruky a nohy pásom látky tak, ako to urobil Agabus v Skutkoch 21, 11.)

Pavol navštívil niektorých kresťanov a jeden z nich zobral Pavlov pás a zviazal si ním ruky a nohy tak, ako som to urobil s _____ (doplňte meno dieťaťa).

Tento kresťan, ktorý sa volal Agabus, povedal: „Svätý Duch mi ukázal, že Židia v Jeruzaleme takto zviažu muža, ktorému patrí tento pás.“

Pavlovi priatelia Pavla veľmi prosili: „Prosíme ťa, nechod do Jeruzalema. Ublížia ti!“

Plakali pri pomyslení, že Pavlovi sa stane niečo zlé.

„Neplačte,“ odpovedal im Pavol, „ja sa nebojím. Som na to pripravený, dokonca som pripravený pre Pána Ježiša zomrieť. Ja však musím ísť do Jeruzalema.“

„Nech sa stane Božia vôľa,“ privolili jeho priatelia. (*Uvoľnite dieťa.*)

Pavol prešiel už veľký kus cesty, odkedy bol v Efeze. (*Ak máte väčšie deti, ukážte na mape vzdialenosť z Efezu do Cézarey.*) Čoskoro príde do Jeruzalema, o ktorom vedel, že ho tam chce Pán Boh mať. Bol si istý ešte dvomi inými vecami – očakával problémy a súčasne vedel, že Pán Boh ho miluje. Čokoľvek sa v Jeruzaleme stane, nič ho neoddelí od lásky jeho nebeského Otca. Pán Boh dal svojho Syna, aby za neho zomrel, tak veľmi ho miloval. Táto láska voči Pavlovi tu bola dokonca ešte pred počiatkom tohto sveta a nikdy nezanikne.

ÚP Toto platí i pre teba, ak si spasený. Pán Boh ti hovorí: „Miloval som ťa večnou láskou, preto som ti tak dlho zachoval milosť.“ (Jeremiáš 31, 3) (*Prečítajte tento verš z Biblie.*) Pavol tiež poznal tieto slová z Biblie, možno ho často potešovali.

Flashcard 7-1

Keď prišiel Pavol do Jeruzalema, chcel sa stretnúť s vedúcimi cirkvi. Akí boli šťastní, keď sa dozvedeli o Božom diele v životoch mnohých pohanov.

Pavol vošiel do jeruzalemského chrámu, ale zbadali ho niektorí Židia z iných miest v Ázii (dnešné Turecko), kde Pavol predtým kázal. Títo Židia videli Pavla v Jeruzaleme s jedným kresťanom, ktorý bol predtým pohanom, a mysleli si, že priviedol tohto muža do chrámu. Podľa židovského zákona pohana mohli ísť iba do jednej časti chrámu. Židia videli svoju príležitosť dostať Pavla do problémov; tak ju využili.

„Pomoc!“ kričali. „Tento človek všade chodí a káže proti nášmu náboženstvu. Dokonca priviedol do chrámu Grékov!“

Pavla chytili. Ľudia zo všetkých strán sa začali zbíhať k Pavlovi. Čoskoro sa zhromaždil veľký zástup. Ťahali Pavla von z chrámu, bili ho a boli rozhodnutí, že ho zabijú.

A čo Božia láska voči Pavlovi? Počúvaj tieto slová z Biblie. (*Prečítajte Rímskym 8, 38 – 39.*) „Lebo som presvedčený, že ani smrť ani život ani anjeli ani kniežatstvá ani prítomnosť ani budúcnosť ani mocnosti ani vysokosť ani hĺbokosť ani nijaké iné stvorenstvá nebudú nás môcť odlúčiť od lásky Božej, ktorá je v Kristu Ježiši, našom Pánovi.“

ÚPS Háďaj, koho si Pán Boh použil na to, aby napísal tieto slová? Bol to Pavol! Satan chce, aby si kresťania mysleli, že Pán Boh ich nemiluje, keď prežívajú niečo ťažké. Bude ti našepkávať: „Keby ťa Boh miloval, tak by si nebol takýto chorý.“ Alebo: „Keby ťa Boh miloval, prečo by dovolil, aby si mal problémy v škole?“ Alebo: „Ty sa toľko hádaš so svojim otcom a ešte stále si myslíš, že si kresťan?“ Ale pamätaj si, ak si kresťan, Biblia hovorí, že ťa nič nemôže odlúčiť od Božej lásky. Pán Boh miloval Pavla a mal svoje dôvody na to, aby dovolil, že Pavla chytili a zatkli.

Flashcard 7-2

Správy o nepokoji v meste sa dostali až k veliteľovi vojska. Okamžite utekal s niekoľkými vojakmi do chrámu. Keď ich ľudia uvideli, prestali Pavla biť.

„Zviažte ho dvoma reťazami,“ prikázal veliteľ svojim mužom. „Kto je ten človek?“ opýtal sa zástupu.

Ich odpoveďou bol krik plný hnevu. Niektorí hovorili jedno, ďalší vykrikovali niečo iné. Veliteľ sa z toho nič nedozvedel.

„Zoberte ho do kasární!“ prikázal.

Jeho muži Pavla zviazali a odvedli do kasární. Zástup sa na nich tlačil. Keď už boli blízko schodov do kasární, vojaci museli Pavla pre zástup až niesť. Rozzúrený dav začal kričať: „Preč s ním! Preč s ním!“ (Skutky 21, 36)

ÚPN Pamätáš si na iný dav, ktorý bol takto podobne nahnevaný, no na niekoho iného (Ján 19, 15)? Áno, toto vykrikovali Židia na Pána Ježiša krátko pred Jeho smrťou. Vieš, že vtedy, keď Pán Ježiš, Boží Syn, zomieral, bol oddelený od Božej lásky? Keď zomieral, znášal Boží hnev a trest, ktorý sme si my zaslúžili za náš hriech. Bol potrestaný, aby tí, ktorí Mu dôverujú ako Pánovi a

Spasiteľovi, neboli nikdy za svoje hriechy Bohom potrestaní. Bol oddelený od lásky svojho Otca a tak tí, ktorých spasí, nebudú už nikdy od tejto Božej lásky oddelení. Nič ťa nemôže oddeliť od Božej lásky, ktorá je v Ježišovi Kristovi. Aby si však mohol spoznať Božiu lásku, potrebuješ uveriť v Pána Ježiša. Biblia hovorí: „Lebo tak Boh miloval svet, že svojho jednorodeného Syna dal, aby nezahynul, ale večný život mal každý, kto verí v Neho.“ (Ján 3, 16) *(Prečítajte verš z Biblie.)* Keď uveríš v Ježiš Krista, nezahynieš. Budeš mať večný život a istotu Jeho lásky. Božia láska v Ňom prichádza k tebe. Ani rozzúrený kričiaci dav neoddelil Pavla od Božej lásky.

Flashcard 7-3

Pred kasáňami požiadal Pavol veliteľa o povolenie, aby mohol prehovoriť. Veliteľ bol prekvapený, že Pavol prehovoril po grécky.

„Ja som si myslel, že si ten Egyptan, ktorý tu nedávno vyvolal vzburu.“

„Nie, ja som Žid,“ vysvetlil mu Pavol, „prosím, dovoľ mi prehovoriť k týmto ľuďom.“

Veliteľ mu dal dovoľenie a Pavol sa postavil na schody. Naznačil ľuďom, aby sa utíšili. Keď nastalo úplné ticho, Pavol k nim prehovoril v ich rodnom jazyku. Povedal im o sebe, že je Židom vyučeným u známeho učiteľa Gamaliela. Prenasledoval tých, ktorí verili v Ježiša, až kým sa s ním nestretol Ježiš Kristus na ceste do Damasku. Potom sa celý jeho život zmenil. Pavol im povedal aj o slovách Pána Ježiša: „Choď, pošlem ťa k pohanom.“

V tej chvíli sa zdvihla obrovská vlna protestu. Dav začal šalieť! Ľudia sa oháňali svojimi plášťami a vyhadzovali do vzduchu prach.

„Preč s ním! Nie je hodný, aby ďalej žil!“ kričali.

ÚPN Títo ľudia nechceli, aby mal Pán Boh rád niekoho iného ako Židov. Ale Boh miluje ľudí všetkých krajín. Biblia hovorí v Jánovi 3, 16: „... Boh tak miloval svet...“ Nezáleží na tom, akú máš farbu pleti, či si bohatý, alebo chudobný. Keď dôveruješ Ježišovi ako svojmu Spasiteľovi, určite vieš, že ťa Boh miluje. Možno chceš dôverovať Pánovi Ježišovi, ale nevieš ako, možno máš otázky. Rád sa s tebou o tom porozprávam. Príď sa so mnou porozprávať na konci nášho stretnutia, budem stáť... *(určite miesto).*

Títo nahnevaní Židia nepreukázali ani kúsok lásky, keď sa dožadovali Pavlovej smrti.

Flashcard 7-4

„Vezmite väzňa dnu a zbičujte ho!“ prikázal veliteľ, ktorý chcel rozzúrený dav čím skôr utíšiť.

Bičovanie bol strašný trest. Vojaci používali bič, na ktorom boli k rukoväti koženými pásikmi pripevnené kúsky kovu. Tieto zanechávali na bičovanom človeku strašné rany. Pavla pravdepodobne priviazali k stĺpu a vytiahli mučiaci nástroj.

Pavol prehovoril: „Je dovolené bičovať rímskeho občana a to dokonca bez súdu?“

Nastalo veľké ticho. Stotník sa ponáhlal za veliteľom. „Tento človek hovorí, že je rímsky občan,“ vysvetľoval mu. Veliteľ zostal v úžase stáť. Tento väzeň ho neustále prekvapoval!

„Si rímsky občan?“ opýtal sa Pavla. „Ja som si veľmi draho kúpil rímske občianstvo.“ „Ja som sa však ako rímsky občan narodil,“ odpovedal mu Pavol.

Okamžite odviazali Pavla od stĺpu a bič odniesli. Ale Pavol ešte nebol slobodný.

Nasledujúci deň ho čakal súd pred židovskými vodcami. Neprebehol hladko, lebo Židia sa tam začali navzájom hádať. Počas súdu sa Pavol nepekne vyjadril proti najvyššiemu kňazovi, ale keď zistil, s kým hovorí, ospravedlnil sa mu.

Pavol sa vrátil do kasární ako väzeň. Bolo to veľmi ťažké, keď ho takto nenávideli. Možno cítil výčitky z toho, ako zle sa správal na súde. Možno bol znechutený a zúfal si.

V tú noc k nemu prišiel sám Pán Ježiš. Postavil sa vedľa Pavla a povedal mu: „Bud' zmužilý, (Pavel), lebo ako si svedčil o mne v Jeruzaleme, tak musíš svedčiť aj v Ríme.“ (Skutky 23, 11) *(Prečítajte verš z Biblie.)*

Pán Ježiš bol tam v kasáňach a toto sľúbil Pavlovi. Pavol vedel, že je pod Božou ochranou. Nech by sa s ním stalo čokoľvek, pôjde do Ríma.

ÚPS Keď si mal tri alebo štyri roky, možno si chodil do škôlky. Možno sa ti stalo, že si spadol a rozbil si si koleno. Veľmi si chcel mať mamu pri sebe, ale bola v práci a nevedela, čo sa ti stalo. Mala ťa veľmi rada, ale nemohla byť s tebou. S Pánom Bohom sa ti to nikdy nestane. On nikdy nie je ďaleko od svojich detí. Miluje svoje deti a je vždy s nimi. Niekedy budeš cítiť, že ti je veľmi blízko práve vtedy, keď budeš prechádzať ťažkým obdobím. Nikdy nie si sám, nič ťa nemôže oddeliť od Jeho lásky.

Pavol si bol touto pravdou ešte viac istý potom, čo prišiel Pán Ježiš za ním a hovoril k nemu. Počas nasledujúcich dní a mesiacov Pavol často myslel na túto nádhernú noc.

Flashcard 7-5

Pavlovi nepriatelia boli naďalej pevne rozhodnutí, že ho dostanú. V nasledujúci deň sa štyridsiati z nich stretli a pripravili na Pavla pascu.

„Nebudeme jesť ani piť, pokiaľ nezomrieme!“ sľúbili si navzájom. Nahovorili židovských vodcov, aby žiadali Pavla predviesť ešte raz pred súd. „Cestou ho zabijeme,“ vysvetľovali im.

Židovskí vodcovia s týmto plánom súhlasili a štyridsať mužov si presne naplánovalo, kde Pavla napadnú.

Bez obrázka

Nejako sa o tejto pasci dozvedel Pavlov synovec. Podarilo sa mu navštíviť svojho strýka a povedať mu to, čo zistil.

Pavol povedal stotníkovi: „Prosím, zober tohto mladého muža k veliteľovi, má mu niečo povedať.“

Našli veliteľa, ktorý si zobral mladíka bokom, takže nikto nemohol počuť, o čom sa rozprávajú. Mladý muž mu vysvetlil plán pasce a veliteľ zväžnel.

„Nikom nepovedz, čo si mi teraz povedal,“ prikázal mu. Potom ho prepustil.

Vidíš, ako Pán Boh pracoval v prospech Pavla a proti jeho nepriateľom? V Pavlovom živote niekedy Pán Boh dovolil, že veľa trpel, inokedy ho zachránil pred problémami. Čokoľvek Pán Boh urobil, urobil to z lásky voči Pavlovi.

ÚPS Ak si spasený, to isté platí i pre teba. Keď Pán Boh dovolí, aby si v živote prežíval sklamanie a ťažkosť, je to preto, lebo ťa miluje. Nič ťa nemôže oddeliť od Jeho úžasnej a veľkej lásky. To isté platilo pre Pavla, dokonca i vtedy, keď bol jeho život ohrozený.

Flashcard 7-6

Veliteľ konal rýchlo. „Zoberte dvesto vojakov, ktorí pôjdu okamžite do Cézarey,“ prikázal, „sedemdesiat jazdcov na koňoch a dvesto kopijníkov. Pre Pavla nachystajte koňa. Dopravíte ho ku vladárovi Félixovi.“

Veliteľ napísal list, kde vladárovi vysvetlil situáciu.

Okolo deviatej hodiny večer odchádzal Pavol z kasární s dobre vyzbrojenou armádou a ochrankou. Mestské brány pre nich otvorili a potom ich hneď zatvorili, aby ich nepriatelia nemohli prenasledovať. Cesta do Cézarey, kde žil vladár, bola dlhá asi 100 kilometrov. Keď boli mimo nebezpečenstva, niekoľkí vojaci sa vrátili do mesta, ostatní Pavla odprevadili bezpečne do cieľa.

Flashcard 7-5

Možno štyridsať nepriateľov videlo, ako vojaci s Pavlom vychádzajú z mesta. Vieš si predstaviť ich hnev a sklamanie? Ich plán im nevyšiel!

ÚPS Žiadna láska nie je taká ako Božia láska. Božia láska voči Božím deťom sa nikdy neskončí. Boh vždy robí to, čo je pre Jeho deti najlepšie. Vždy je s nimi. Jeho láska prichádza „v Ježišovi Kristovi“. Túto nádhernú lásku voči Božím deťom spoznáš iba vtedy, ak sa Pán Ježiš stane aj tvojím Spasiteľom a Pánom. Ak si Jeho dieťaťom, môžeš si v Biblii poznačiť verše Rímskym 8, 38 – 39 alebo si ich môžeš napísať na papier a dať si ich niekde na viditeľné miesto vo svojej izbe. „Lebo som presvedčený, že (ani smrť ani život ani anjeli ani kniežatstvá ani prítomnosť ani budúcnosť ani mocnosť ani vysokosť ani hĺbokosť ani nijaké iné stvorenstvá) nebudú nás môcť

odlúčiť od lásky Božej, ktorá je v Kristu Ježiši, našom Pánovi.“ Keď máš pocit, že ťa nikto nemá rád, prečítaj si tieto verše. Keď máš pocit, že ťa Pán Boh nemôže mať rád, ver týmto veršom.

Kvíz

Odpovedz a nakresli

Pripravte si dvanásť papierov veľkosti A4 a farbičky.

Keď dieťa odpovie správne na otázku, získava desať bodov pre svoj tím. Potom rýchlo nakreslí obrázok niečoho, čo sa vyskytlo v dnešnom príbehu. Keď jeho skupina uhádne na prvýkrát, čo nakreslil, získava ďalších desať bodov. Keď skupina uhádne na druhý pokus, získava päť bodov. Keď sa im to nepodarí ani na druhý pokus, nezískavajú žiadne body!

Otázky na zopakovanie

1. Prečo sa Agabus zviazal Pavlovým opaskom? (Aby ukázal, čo sa stane s Pavlom v Jeruzaleme.)
2. Prečo išiel Pavol do Jeruzalema? (Vedel, že Boh ho tam chcel mať.)
3. Čo môže oddeliť Božie deti od Božej lásky? (Nič.)
4. Čo zlé si Židia vymysleli na Pavla v súvislosti s chrámom? (Že priviedol do chrámu Grékov.)
5. Kto zachránil Pavla pred rozzúreným davom? (Vojaci.)
6. Akí ľudia poznajú a môžu prežívať Božiu lásku? (Tí, ktorí uverili Ježišovi Kristovi ako svojmu Spasiteľovi.)
7. Prečo Pavla nezbičovali? (Spýtal sa, či je dovolené bičovať rímskeho občana.)
8. Aký zvláštny sľub dal Pán Ježiš Pavlovi, keď za ním v noci prišiel? (Pavol má ísť do Ríma a tam svedčiť o Pánovi.)
9. Aké sú rozdiely medzi ľudskou láskou a Božou láskou? (Božia láska je iná, vzdialenosť nie je pre Božiu lásku problém, Božia láska sa nikdy nezmení a bude trvať navždy.)
10. Aký sľub urobili Pavlovi nepriatelia? (Nebudú jesť, pokiaľ Pavol nebude mŕtvy.)
11. Kto sa dozvedel o pasci, ktorú pripravovali Židia, aby Pavla zabili? (Pavlov synovec.)
12. (Prečítajte Rímskym 8, 38 – 39.) Kto napísal tieto slová do Biblie? (Pavol.)

Doplnková aktivita

Kresťana nemôže nič oddeliť od Božej lásky

Poproste deti, aby premýšľali o ťažkých veciach, ktoré sa môžu stať kresťanom. Napíšte ich na veľký papier. V strede vynechajte voľné miesto a napíšte tam: „Nič z tohto nás nemôže oddeliť od Božej lásky!“

Lekcia 8

Svedčenie pred kráľmi

Písmo pre učiteľa: Skutky 23, 26 – 30; Skutky 24 – 26

Ústredná pravda: Pán Boh chce, aby bol každý kresťan svedkom.

Aplikácie:

Spasené: Využi každú príležitosť, aby si povedal druhým o Pánovi.

Verš na zapamätanie: „Každému, kto by vás bral na zodpovednosť pre vašu nádej, buďte stále pripravení vydať počet.“ 1. Petra 3, 15

Názorné pomôcky:

- flashcardy 8-1, 8-2, 8-3, 8-4, 8-5, 8-6,
- mapa, na ktorej ukážete miesta, ktoré Pavol navštívil počas svojej poslednej cesty.

Osnova lekcie:

Úvod – List Félixovi

Postup udalostí

1. Pavol na súde pred Félixom a židovskými vodcami. ÚPS
2. Pavol hovorí pred Félixom a Druzilou. ÚPS
3. Félix dúfa, že dostane úplatok. ÚPS
4. Pavol sa pred novým guvernérom Festom odvolá k cisárovi.
5. Prichádzajú kráľ Agrippa a kráľovná Bernika.
6. Pavol sa postaví pred nich. ÚPS

Vyvrcholenie

Pavol ukazuje svoje okovy a hovorí, že si praje, aby každý nasledoval Pána.

Záver

Hovoria, že je nevinný.

Pavol zasial semeno do životov mnohých ľudí. ÚPS

Vysvetlenie evanjelia

Tri pohľadnice

Potrebujete tri pohľadnice – jednu s prianím skorého uzdravenia, druhú vianočnú pohľadnicu a tretiu k narodeninám.

Rád dostávam pohľadnice. Ty tiež? Mám tu tri pohľadnice. Pozrime sa na ne. (*Ukážte pohľadnicu s prianím skorého uzdravenia.*)

(*Založené na Matúš 9, 12 – 13.*) Kedy dostaneš takúto pohľadnicu? Vtedy, keď si chorý. Podľa Biblie sme všetci „chorí“. Nie je to kašeľ ani chrípka, no s každým z nás niečo nie je v poriadku. Všetci máme tú istú „chorobu“. Je viditeľná rôznymi spôsobmi, ako napríklad hovorením klamstiev, výbuchmi hnevu, sebeckvom, neposlušnosťou naproti rodičom, hádaním sa. Keď vidíš tieto veci, vieš, že máš túto „chorobu“, ktorá ničí tvoj život. Ešte horšie je, že táto „choroba“ nás oddeľuje od Boha. Skutočne potrebujeme „vyzdraviť“. Ale ako? Možno ti v hľadaní odpovede pomôže ďalšia pohľadnica.

(*Ukážte vianočnú pohľadnicu.*) Možno si na Vianoce posielame viac pohľadníc ako v inom období roka. Skutočným dôvodom na oslavu na Vianoce je to, že Boh poslal na tento svet svojho jediného Syna, Pána Ježiša, ako malé dieťa. Pán Ježiš nemal chorobu hriechu nikdy vo svojom

živote. Ale Boh nás tak miloval, že poslal svojho jediného Syna, aby zomrel za náš hriech. Pán Boh položil všetok náš hriech na svojho Syna. Ten potom znovu ožil a žije navždy. On je jediný, ktorý nám môže odpustiť. On je ako doktor. V skutočnosti je „špecialista“ a je Ten jediný, kto môže zobrať náš hriech. Keď to pre teba urobí, stane sa niečo úžasné.

(Ukážte narodeninovú pohľadnicu.) Na svoje narodeniny oslavuješ deň, kedy si sa narodil do svojej rodiny. Keď uveríš v Pána Ježiša Krista, aby ti odpustil hriechy – aby ťa uzdravil z choroby hriechu – narodíš sa do Božej rodiny. *(Prečítajte z Biblie Ján 1, 12.)* „Ale tým, čo Ho prijali, dal moc stať sa dieťkami Božími, tým, čo veria v Jeho meno.“ Staneš sa Božím dieťaťom a Boh tvojím otcom v nebi.

(Ukážte pohľadnicu s prianím skorého uzdravenia.) Chceš byť uzdravený z choroby hriechu?

(Ukážte vianočnú pohľadnicu.) Potom ešte dnes uver v Ježiša Krista. On je jediný, kto ti môže odpustiť.

(Ukážte narodeninovú pohľadnicu.) Keď uveríš v Pána Ježiša, narodíš sa do Božej rodiny.

(Do programu po vysvetlení evanjelia by ste mali zaradiť bod, v ktorom sa dáte deťom k dispozícii pre poradenstvo.)

„Ak skutočne chceš uveriť v Ježiša Krista, ale nevieš ako, rád ti to vysvetlím z Biblie. Príď za mnou po klube. Budem... *(určite vhodné miesto).*“

Lekcia

Pripravte si nasledovný list ako zvitok a požiadajte pomocníka, aby ho nahlas prečítal.

Claudius Lysias

Jeho veličenstvu vládcovi Félixovi

Pozdravujem Vás!

Tento človek, Pavol, bol obžalovaný Židmi. Boli pripravení, že ho zabijú, ale počul som, že je Riman, tak som išiel a s vojakmi som ho zachránil.

Keď som sa pýtal Židov, čo zlé urobil, hovorili mi, že porušil nejaké židovské zákony. Ale ja na ňom nevidím žiadnu vinu, pre ktorú by si zaslúžil smrť alebo väzenie.

Keď som sa dozvedel o úkladoch, ktoré na neho nastavili, poslal som ho k Tebe. Tiež som povedal Židom, aby išli k Tebe a žalovali na neho u Teba.

Tento list odovzdali vojaci, ktorí odviekli Pavla, vládcovi Félixovi.

Flashcard 8-1

Po piatich dňoch prišli židovskí vodcovia z Jeruzalema. Prišli starší, najvyšší kňaz a zákonníci. Zákonníci povedali sudcovi, že väzeň Pavol robí problémy a je vodcom sekty z Nazareta. *(Kresťanov volali „nazaretskí“, lebo Ježiš pochádzal z Nazareta.)* Zákonníci tiež obvinili Pavla, že porušoval židovský zákon o chráme.

Potom mal Pavol príležitosť prehovoriť.

„Moji žalobcovia ma nenašli hádať sa s nikým v jeruzalemskom chráme. Nemôžu mi dokázať nič z toho, z čoho ma obviňujú. Ale priznávam, že som nasledovníkom tej cesty.“

Pavol nepopieral, že bol nasledovníkom Pána Ježiša – hoci keď povedal, že je kresťanom, dalo sa predpokladať, že zostane vo väzení.

ÚPS Pán Boh chce, aby bol každý kresťan svedkom. Svedok na súde hovorí o tom, čo počul a videl. Svedok Pána Ježiša hovorí o tom, čo vie o Pánovi. Možno ti tvoj kamarát zavolá v sobotu

večer. „V _____ (názov miestneho nákupného centra) sú veľké zľavy na počítačové hry. Idem tam zajtra doobeda. Stavím sa po teba.“ Ty však plánuješ ísť v nedeľu doobeda do zboru. Ako by si mu mohol odpovedať? (Dovoľte deťom, aby niečo navrhli.)

Je dôležité, aby tvoji priatelia vedeli, že si kresťanom a prečo chceš ísť do zboru. Čítame to v Biblii: „Každému, kto by vás bral na zodpovednosť pre vašu nádej, buďte stále pripravení vydať počet.“ (1. Petrov 3, 15b) (Prečítajte verš z Biblie.) Môže to byť ťažké, ale Pán Boh ti pomôže tak, ako pomohol Pavlovi pred súdom.

Félix pozorne počúval. Bolo mu jasné, že Pavol nebol vinný, ale nechcel si pohnevať Židov. Tak súdne vypočúvanie skončilo bez rozhodnutia.

Flashcard 8-2

Po niekoľkých dňoch, možno preto, lebo jeho manželka Druzilla si chcela vypočuť Pavla, poslal Félix po väzňa.

Pavol znovu hovoril o svojej viere v Krista. Félixovi a Druzille povedal, čo cítil, že musia počuť. Nepresviedčal ich, aby ho prepustili. V Biblii čítame, že im hovoril „o spravodlivosti, sebaovládaní a o prichádzajúcom súde“ (Skutky 24, 25). Pavol im povedal, aký je Boh spravodlivý a čistý. Félix určite spozoroval rozdiel, aký vládca je Boh a akým vládcom je on, pretože Félix bol veľmi krutý. Druzilla opustila svojho predchádzajúceho manžela a bola Félixovou treťou manželkou. Pavol varoval túto dvojicu, že sa budú musieť stretnúť s Bohom ako Sudcom.

Félix sa preľakol a už nechcel viac počuť. „Nateraz to stačí,“ povedal, „môžeš odísť. V príhodnom čase si ťa predvolám.“ Nedozvedáme sa, že by sa Félix alebo Druzilla stali kresťanmi. Nebol Pavol dobrým svedkom?

ÚPS Nedaj sa odradiť, keď niekomu povieš evanjelium, a nič sa nestane. Pán Boh je Ten, ktorý otvára ľudské srdcia a mysle, aby tam vošla pravda. Keď hovoríš niekomu Božie slovo, môžeš si byť istý, že si ho Pán Boh použije. „Tak bude moje slovo, ktoré vychádza z mojich úst: nenavrátia sa ku mne prázdne, ale vykoná to, čo sa mne páči.“ (Izaiáš 55, 11) (Prečítajte z Biblie.)

Pavol nezlyhal, keď svedčil vládarovi a jeho manželke.

Félix si tiež myslel: „Keď budem držať Pavla ako väzňa, možno mi zaplatí, aby som ho prepustil.“ Myslíš si, že by to Pavol urobil? (Hovorte o tom s deťmi.)

ÚPS Pavol by nebol nečestný. On bol tiež svedkom Pána Ježiša. Je veľmi dôležité, aby tvoj život ukazoval, že Ježiš je skutočný a je pre teba dôležitý. Bolo by smutné, keby ľudia v škole o tebe hovorili: „Hovorí o sebe, že je kresťan, ale nespráva sa tak.“ Pavol sa správal ako kresťan, dokonca aj keď bol väzňom. Bol väznený celé dva roky, počas ktorých sa Félix odsťahoval a na jeho miesto nastúpil Festus.

Flashcard 8-3

Festus bol lepší vládca. Možno oslobodí Pavla.

Židia však boli rozhodnutí, že nemôžu dopustiť, aby sa to stalo. Navrhli novému vládarovi, aby bol Pavol prevezený späť do Jeruzalema a tam postavený pred súd. Mali tajný plán! Vieš, aký plán to mohol byť? Áno, plánovali ďalší útok. Festus odmietol ich žiadosť a povedal im, aby prišli do Cézarey. Obvinili Pavla z mnohých vecí, ale nič mu nemohli dokázať.

Festus sa opýtal Pavla: „Si ochotný ísť pred súd do Jeruzalema?“

Pavol vedel, že tam by nebol súd spravodlivý, tak odpovedal: „Ak som urobil niečo zlé, som ochotný znášať trest, dokonca i trest smrti. Ale ak to, čo hovoria Židia, nie je pravda, nikto nemá právo ma pred nich predviesť. Odvolávam sa na cisára.“

Kde žil cisár? Áno, v Ríme. Pavol žiadal, aby ho odviedli do Ríma a tam aby bol súdený. (Ukážte na mape Cézareu a Rím.)

Festus sa poradil so svojimi radcami a oznámil: „Odvolal si sa na cisára. Pôjdeš pred cisára!“

Avšak Pavol nenastúpil hneď na loď do Ríma.

Flashcard 8-4

Niekoľko dní po Festovom rozhodnutí dostal vladár návštevu – kráľa Agrippu so svojou sestrou Bernikou. Títo dvaja boli potomkami kráľa Herodesa, ktorý zabil Jakuba a uväznil Petra. Vedeli o kresťanoch. Festus im povedal o svojom nezvyčajnom väzňovi. Agrippa bol zvedavý.

„Rád by som si toho muža vypočul,“ povedal.

„Zajtra ho budeš počuť,“ sľúbil mu vladár Festus.

Nasledujúci deň bolo vo vladárovom paláci veľmi rušno. Kráľ Agrippa a Bernica vstúpili na miesto súdu vo veľkom štýle – oblečené mali svoje purpurové róby a zlaté koruny. Festus vo svojom oficiálnom červenom oblečení vyzeral pri nich veľmi obyčajne. Nasledovali ich veľmi dôležití úradníci, vojenský úradníci a veľmi dôležité osobnosti z Cézarey. Všetci zaujali svoje miesta.

„Privedte väžňa,“ prikázal vladár Festus.

Privedli Pavla – nízkeho muža, pravdepodobne plešatého, ktorý mal na sebe väzenské oblečenie. Nasadili mu putá. Stál tam pred nimi. Pán Boh mu pomohol byť tichým, odvážnym a dôstojným. Vladár Festus sa postavil, aby prehovoril.

„Kráľ Agrippa a všetci, ktorí ste dnes tu, vidíte tohto muža. Židia chcú, aby zomrel. Ale ja som nenašiel nič, za čo by si zaslužil smrť. Odvolal sa na cisára a keď pôjde do Ríma, chcem o ňom niečo napísať. Potrebujem napísať obžalobu, čo urobil zlé.“

Potom sa obrátil k väzňovi. „Máš povolené brániť sa.“

Flashcard 8-5

Pavol musel byť určite trochu vystrašený, ale Boh mu pomohol, aby bol Jeho verným svedkom. Predovšetkým im povedal, že bol kedysi prísny farizejom, ktorý bol nepriateľom kresťanov. Potom im vysvetlil, ako sa s ním Pán Ježiš stretol na ceste do Damasku (Skutky 26, 13 – 18). Povedal, že poslúchal svojho Pána a išiel s evanjeliom k Židom a pohanom.

„Mojžiš a proroci predpovedali, že Kristus príde, že zomrie a že vstane z mŕtvych, že bude svetlom Židom i pohanom.“

ÚPS Pavol vedel, čo hovorí. Veci, o ktorých hovoril, boli pravdivé. Toto je dôležité i pre teba, keď hovoríš iným o Pánovi Ježišovi. Ako hovorí náš verš na zapamätanie, máme byť pripravení vydať počet o nádeji, ktorá je v nás. Potrebuješ dobre porozumieť evanjeliu, aby si ho vedel vysvetliť. Ako môžeš vedieť, že to, čo vieš o evanjeliu, je pravda? (*Hovorte s deťmi a povedzte im, že správne porozumejú evanjeliu, keď si budú čítať Bibliu a budú pozorne počúvať na klube*).

Každému muselo byť jasné, že Pavol pozná Starý zákon.

Zrazu bol súd prerušený výkrikom Festa: „Blázniš, Pavol! Tvoja vzdelanosť urobila z teba blázna!“

Pavol rýchlo odpovedal: „Ja nebláznim. Kráľ Agrippa pozná tieto veci, o ktorých hovorím.“ Pavol sa obrátil na kráľa a opýtal sa: „Veríš prorokom?“

Ľudia museli byť veľmi prekvapení, keď Pavol položil Agrippovi takú priamu otázku.

Agrippa odpovedal: „Myslíš si, že ma za taký krátky čas presvedčíš, aby som sa stal kresťanom?“

Pavol odpovedal: „Modlím sa, aby sa za krátky alebo dlhší čas každý v tejto súdnej miestnosti stal tým, kým som ja – nasledovníkom Ježiša – okrem týchto pút.“ Väzeň zdvihol svoje putá a zarinčal reťazami.

Vladár, kráľ, Bernica a všetci dôležití ľudia sa zdvihli a odišli zo súdnej siene. Medzi sebou sa rozprávali. „Nezaslúži si smrť ani väzenie.“

Kráľ Agrippa povedal Festovi: „Keby sa neodvolal na cisára, mohol byť oslobodený.“

Keď bol Pavol ešte len krátko kresťanom, Pán Boh mu povedal, že bude svedčiť pred kráľmi. To sa práve stalo. Bol verným svedkom dokonca i pred vladármi.

Flashcard 8-6

Byť svedkom je ako siatie semienok. Božie slovo je ako semeno. Do života akých ľudí zasieval Pavol Božie slovo? Áno, bol to Félix, Festus, Druzilla, Agrippa, Bernica a mnoho vojakov. Tiež židovskí vodcovia a ďalší.

ÚPS Je prácou každého kresťana, aby hovoril druhým dobrú správu, a tak zasieval semeno do ich životov. Našou úlohou je siať; Pán Boh dáva rásť. Keď povieš niekomu o Ježišovi, zasievaš dobré semeno. Iba Boh vie, či a kedy vyrastie. Pavol sial Božie slovo všade, kam prišiel. Niekedy vyrástlo, inokedy nie. Pavol nikdy neprestal zasievať. Ak je Pán Ježiš tvojím Spasiteľom, budeš siať a siať a siať tak, ako to chce Pán Boh?

Kvíz

Siatie semien

Svedčiť druhým sa podobá siatiu semien do životov ľudí.

Nakreslite desať jednoduchých tvárí a vystrihnite ich. Na zadnú stranu siedmich z nich nakreslite jedno, dve, tri alebo štyri semená. Zostávajúce tri tváre nechajte prázdne. Všetky ich položte na stôl hore tvármi.

Keď dieťa správne odpovie na otázku, získava pre svoju skupinu desať bodov. Potom si vyberie tvár a pozrie sa, koľkokrát bolo do tohto „človeka“ zasiate semienko evanjelia. Ak je tam jedno semeno, skupina získava o jeden bod navyše, dve semená znamenajú dva body navyše atď. Vyhráva skupina s najvyšším počtom bodov.

Otázky na zopakovanie

1. Kto povedal: „Nateraz to stačí, môžeš odísť. V príhodnom čase si ťa predvolám.“ (Félix.)
2. Kto povedal: „Prajem si, aby každý z vás bol taký ako ja, okrem týchto pút.“ (Pavol.)
3. Prečo by si sa nemal dať odradiť, keď niekomu hovoríš evanjelium, ale tých ľudí to nezaujíma? (Je tvojou zodpovednosťou svedčiť, ale iba Boh môže spôsobiť, aby ľudia chceli uveriť v Pána.)
4. Keď Festus navrhol, že pošle Pavla pred súd naspäť do Jeruzalema, o čo požiadal Pavol? (Aby ho poslali pred cisára do Ríma.)
5. O čom hovoril Pavol Festovi, kráľovi Agrippovi a Bernike? (Ako sa s ním stretol Pán Ježiš a ako ho zmenil.)
6. Ako sa môžeš čo najlepšie pripraviť na to, že budeš iným hovoriť o svojej viere (budeš vydávať počet o svojej nádeji)? (Čítaním Biblie, učením veršov z Biblie naspamäť, pozorným počúvaním na Klube Dobrej zvesti.)
7. V čom sa vydávanie svedectva podobá siatiu semien? (Božie slovo je semeno, my zasievame a zasievame, Pán Boh dáva rásť.)
8. Kedy Pán povedal Pavlovi, že bude svedčiť pred kráľmi? (Keď sa stal kresťanom.)
9. Čo znamená „svedčiť“? (Hovoriť o tom, čo poznáš.)
10. Ktorí kresťania by mali svedčiť o Pánovi Ježišovi? (Každý kresťan.)

Doplňková aktivita

Pripravený hovoriť

Napíšte „Pripravený hovoriť“ na tabuľu alebo na veľký papier (pozrite str. 37). V časti „meno“ napíšte „Pavol“. Hovorte s deťmi, ako vyplniť celý papier, a vyplňte ho.

Pre deti pripravte kópiu pomôcky zo str. 37. Kto chce, môže si pomôcku zobrať domov a vyplniť si tabuľku pre seba. Tí, ktorí chcú, môžu svoje svedectvo prečítať pred celou skupinou na nasledujúcich stretnutiach.

Lekcia 9

Stroskotanie

Písmo pre učiteľa: Skutky 27, 1 – 28, 11

Ústredná pravda: Pán Boh nikdy nezlyhá.

Aplikácie:

Spasené: Dôveruj Mu v búrkach života.

Verš na zapamätanie: „On je skalou, dokonalé je dielo Jeho, lebo všetky Jeho cesty sú správne. Je Bohom verným a nie vierolomným, On spravodlivý je a priamy.“ 5. Mojžišova 32, 4

Vysvetlenie evanjelia:

Po vyučovaní lekcie použite, prosím, krátky evanjelizačný vstup „Ako loď“, pretože aplikácia lekcie je vhodná len pre spasené deti.

Názorné pomôcky:

- flashcardy 9-1, 9-2, 9-3, 9-4, 9-5, 9-6,
- mapa, na ktorej ukážete miesta, ktoré Pavol navštívil počas svojej poslednej cesty.

Osnova lekcie:

Úvod – Sklamanie Daniely.

ÚP

Postup udalostí:

1. Pavol začína cestu do Ríma.
2. Loď sa dostáva k Peknému prístavu.
3. Július rozhodne, aby sa znovu vyplavili. ÚPS
4. Búrka lomcuje loďou.
5. Námorníci robia rôzne opatrenia. ÚPS
6. Pavol: „Nikto nezomrie.“ ÚPS
7. Búrka pokračuje, námorníci premýšľajú nad záchranou.
8. Pavol povzbudzuje námorníkov, aby jedli. ÚPS
9. Loď stroskotá.
10. Všetci sa dostanú na Maltru . ÚPS

Vyvrcholenie

Pavol unikne smrti od pohryznutia hadom. ÚPS

Záver

O niekoľko mesiacov Pavol nasadá na loď do Ríma.

Vysvetlenie evanjelia

Ako loď

(Potrebujete obrázok veslárskej lode alebo si urobte loďku z papiera.)

Dnešná biblická lekcia bola o mori, lodi, záchranných člnoch a stroskotaní. Predstavme si seba, že sme také malé loďky. *(Ukážte obrázok veslárskej lode alebo loďku z papiera.)*

Keď položíš takúto loď na vodu, ide s prúdom. Bude nesená tým smerom, kadiaľ ide prúd vody. Ty i ja sa podobáme takejto lodi. Pokiaľ žijeme, ideme jedným smerom, sme nesení prúdom „hriechu“. Ideme smerom, ktorý vedie preč od Boha. Je tak ľahké ísť zlým smerom vo svojich

myšlienkach a skutkoch. Pán Boh si použil Pavla, keď v liste Rímskym napísal tieto slová: „Nieto spravodlivého ani jedného. Nieto nikoho, kto by hľadal Boha.“ (Rímskym 3, 10 – 11) Smer hriechu nás nikdy neprivedie k Bohu alebo do neba. *(Prečítajte verš z Biblie.)*

Malá loďka nikdy z vlastnej vôle nezmení smer cesty. Potrebuje niekoho silnejšieho, kto by ju obrátil a vesloval proti prúdu. To isté platí pre mňa i pre teba. Potrebujeme niekoho, kto by prišiel do „našej lode“, obrátil ju a viedol opačným smerom.

Je iba jedna Osoba, ktorá to môže urobiť. Je to Pán Ježiš Kristus. On je Boží Syn, tak je dostatočne silný! Za náš hriech zomrel na kríži a znovu ožil. Miluje ťa a chce prísť do tvojho života. Zmení tvoj smer, bude ťa viesť Božím smerom. Zostane v „tvojej lodi“ a každý deň ti bude pomáhať, aby si išiel Božou cestou, až kým si ťa nezoberie k sebe do neba. V liste Rímskym tiež čítame: „Ktokoľvek bude vzývať meno Pánovo, bude spasený.“ (Rímskym 10, 13) Popros Pána Ježiša, aby prišiel do tvojho života, zachránil ťa od zlej cesty a obrátil ťa správnym smerom. *(Prečítajte verš z Biblie.)*

(V inom bode programu, potom, ako ste krátko vysvetlili evanjelium, dajte sa deťom k dispozícii na poradenský rozhovor.)

Možno vieš, že ideš zlým smerom, a chceš to zmeniť – chceš ísť Božím smerom. Chceš „vzývať meno Pánovo“, ale nevieš ako. Čakaj na mňa pri... *(Určite miesto, kde sa môžete stretnúť s dieťaťom, ktoré má záujem o rozhovor.)*

Lekcia

„Ale ty si povedal, že sa môžem ísť dnes pôjdeme pozrieť na hokejový zápas!“ Daniela hlasno protestovala.

„Ja viem, Daniela“ vysvetľovala mama, „ale to bolo ešte predtým, ako sa nám pokazilo auto. Nevedela som, že ho budeme musieť dať do opravy.“

Daniela bola z toho veľmi namrzená. „To nie je spravodlivé. Každému som povedala, že prídem. A teraz nemôžem ísť!“

Prečo nemohla Danielina mama dodržať slovo? *(Hovorte o tom s deťmi.)*

ÚP Pán Boh je jediný, kto sa nikdy nedostane do situácie, že nemôže dodržať slovo, ktoré dal. Je všemocný a má všetko pod kontrolou. My niekedy zabudneme na svoj sľub alebo ho jednoducho nedodržíme. Pán Boh nikdy nezruší svoje slovo, pretože je vo všetkom verný a presný. „On je skalou, dokonalé je dielo Jeho, lebo všetky Jeho cesty sú správne. On spravodlivý je a priamy.“ 5. Mojžišova 32, 4 *(Prečítajte tento verš z Biblie.)*

Pavol poznal Boha a vedel, že Mu môže dôverovať. Boh Mu sľúbil, že pôjde do Ríma a bude tam svedčiť pred cisárom. Keď Pavol odišiel z Cézarey do Ríma, Pavol nemal pochybnosti o tom, že sa to stane – Pán Boh to sľúbil, tak sa to určite stane!

Flashcard 9-1

Pavla čakala dlhá plavba loďou. Július, stotník, dostal na starosť Pavla a ďalších väzňov. Po tom, ako sa spojili s ostatnými prístavmi, prešli na inú loď, ktorá viezla obilie z Egypta do Ríma. Na palube boli 276 ľudí – Július so svojimi vojakmi, väzni aj s Pavlom a Lukášom a iným kresťanom.

Loď sa pomaly plavila. Silný vietor im sťažoval cestu. V tom čase existovali iba veslárske lode, takže boli veľmi odkázaní na dobré počasie.

Pavol sa v myšlienkach určite často zaoberal Rímom. Bol rímskym občanom, tak by bolo celkom zaujímavé, keby Rím navštívil. Možno vedel o rímskych palácoch, divadlách, kúpeľoch, cirkusoch. Dôležitejšie však pre Pavla bolo, že vedel, že v Ríme žijú kresťania. Už im napísal dlhý list, ktorý máme v Biblii. Volá sa List Rímskym. Pavol im písal, že ich veľmi túži uvidieť (Rímskym 1, 11).

Ale loď mala problémy, aby sa vôbec niekde dostala. Nakoniec sa dostali k Peknému prístavu na Kréte. Bola už zima a každý vedel, že je nemožné plaviť sa v zime. *(Ukážte na mape Kréty.)*

Flashcard 9-2

Július si zavola kapitána a námorníkov.

„Čo by sme mali urobiť?“ pýtal sa. „Máme tu zostať do konca zimy alebo máme pokračovať v ceste?“

Námorníci mu odpovedali: „Na druhej strane ostrova je lepší prístav. Myslíme, že by sme sa tam mohli odplaviť.“

Pavol ich počúval a nesúhlasil. Povedal im: „Mužovia, vidím, že celá loď stroskotá. Naša loď bude zničená, prideme o náklad a naše životy budú ohrozené!“

Koho budú počúvať? Július sa priklonil na stranu námorníkov. Možno si myslel: „Pavol je iba väzeň. Čo vie o veslovaní?“

Ale Pavol už absolvoval veľa ciest po mori (okolo jedenást'). Poznal Stredozemné more. Pán Boh mu dal múdrosť, aby varoval posádku, no oni neposlúchli jeho radu.

Keď sa vydali na cestu, Pavol si určite myslel: „Robia veľkú chybu!“

Znamenala táto chyba, že sa Pavol nedostane do Ríma?

ÚPS Naše chyby ani chyby druhých ľudí nedokážu zabrániť Pánu Bohu, aby dodržal svoje slovo. Pán Boh sľubuje každému kresťanovi: „Neopustím ťa, ani nezanechám.“ (Židom 13, 5b) (*Prečítajte verš z Biblie.*) Tento sľub platí aj vtedy, keď nasadneš na zlý autobus. Možno ťa tvoj starší brat zabudne vyzdvihnúť zo školy. Pán Boh dodrží svoj sľub. Bude s tebou. Pavol si bol tiež istý, že Pán Boh dodrží svoj sľub, aj keď vôbec nevedel, ako to urobí!

Najprv vietor dul jemne a všetko sa zdalo, že je také, aké má byť.

Flashcard 9-3

Zrazu sa však vietor zmenil na hurikán. Narážal do bokov lode a hádzal ňou, ako keby bola len malou škatuľkou. Námorníci sa s veľkou námahou pokúšali udržať ju v rovnováhe, ale nedarilo sa im to. Loď bola hnaná v smere vetra. Muži bojovali a snažili sa loď zachrániť. Napokon okolo lode natiahli silné laná a tak sa snažili zabrániť, aby sa v polovici prelomila. Vyhádzali z lode náklad, aby ju odľahčili. Vieš si ich predstaviť, ako pri práci pokrikovali jeden na druhého a ozvenou im bolo pískanie vetra? Nikto z nich netušil, kde sa nachádzajú. V tých dňoch sa námorníci orientovali podľa hviezd a slnka. Cez deň bolo slnko za šedou oblohou, z ktorej vytrvalo pršalo. V noci všetko pokrývala iba hustá tma.

Z úst vystrašených a vyčerpaných pasažierov sa vydieral výkrik: „Sme stratení, už nie je nádej!“

ÚPS V tejto strašnej búrke bol na lodi i Pavol. Pán Boh nikdy nesľúbil kresťanom, že nebudú prechádzať ťažkými chvíľami – „búrkami života“ – ktoré prichádzajú do života. Alica, kresťanka, sa dostala do takejto „búrky“, keď jej brata za drogy vyhodili zo školy. Vieš o ďalších veciach, ktoré sa dejú v živote a podobajú sa na búrku?

(*Dovoľte deťom, aby o tom hovorili – otec stratí prácu, niekto v rodine zomrie pri autonehode, rodičia sa rozvedú, niekoho šikanujú v škole...*)

ÚPS Tieto veci sa stávajú ako kresťanom, tak i nekresťanom. Ale každý kresťan si môže byť na sto percent istý, že Boh je s ním. Je dobré, keď poznáš Božie sľuby a veríš, že Boh ich dodrží. Už sme spomínali sľub v Židom 13, 5b: „Neopustím ťa, ani nezanechám.“ Premýšľaj nad veršom Rímskym 8, 28: „A my vieme, že milujúcim Boha... všetky veci slúžia na dobro.“ (*Prečítajte verše z Biblie.*) Toto je Boží sľub pre Božie deti a platí bez ohľadu na to, čo sa deje. Nech sa deje čokoľvek, Pán Boh dodrží svoje slovo. Pavol to vedel, i keď sa loď zmietala v rozbúrenom mori.

Flashcard 9-4

Jedného dňa sa Pavol postavil pred všetkých mužov na lodi. Musel sa niečoho pevného držať, aby udržal rovnováhu. Chcel im povedať niečo veľmi dôležité. Prečítame si to z Biblie.

(*Čítajte Skutky 27, 21b – 26.*)

„Mužovia, mali ste ma poslúchnuť a nehýbať sa od Kréty, a boli by ste si usporili tento trápenia aj straty. Ale teraz vás napomínam: buďte dobrej mysle; lebo ani jeden z vás nezahynie, okrem lode. Tejto noci zjavil sa mi totiž anjel od Boha, ktorému patrím a ktorému slúžim, a riekol

mi: Neboj sa, Pavel, pred cisárom musíš stáť, a hľa, Boh ti daroval všetkých, ktorí sa plavia s tebou. Preto buďte dobrej mysle, mužovia, lebo verím Bohu, že sa tak stane, ako mi oznámil. Musíme však priraziť k nejakému ostrovu.“

Čo sa stane? Prečo si tým bol Pavol taký istý? (*Dovoľte deťom, aby odpovedali.*)

ÚPS Pán Boh ešte raz zopakoval Pavlovi svoj sľub. Bol s Pavlom v búrke. Dodrží svoje slovo – Boh Pavla neopustí. Boh nemôže zlyhať. V Biblii čítame: „Boh nám je útočiskom a silou, pomocou v súžení vždy osvedčenou.“ (Žalm 46, 1) (*Prečítajte verš z Biblie.*) To platí i pre teba, ak si Božím dieťaťom. Možno sa práve nachádzaš vo veľkom trápení. Nie si sám, Boh je s tebou. Nikto nemôže prekaziť Božie plány, ktoré má On s tebou. Nikto nemôže zabrániť, aby Boh dodržal svoje sľuby.

ÚPS Tomáš, ktorý bol kresťanom, si podčiarkol v Biblii Boží sľub: „Všetko môžem v Kristu, ktorý ma posilňuje.“ (Filipským 4, 13) Život v Tomášovej rodine nebol ľahký. Tomášova mama často pila. Jeho skutočný otec s nimi nebýval. Niekedy bývali u nich cudzí muži. Často sa bili. Pre Tomáša bol život jedna veľká „búrka“. Chcel žiť pre Boha, ale bolo to tak ťažké. Večer si opakovane sľub: „Všetko môžem v Kristu, ktorý ma posilňuje.“ Prosil Pána Boha o silu a On mu ju dal, pretože Boh nemôže zlyhať. Pán Boh pomáhal Tomášovi, aby každé ráno vstal a bol pripravený do školy. Pán Boh je verný a pravdivý. Miluje svoje deti a nič ich neoddelí od Jeho lásky. Pavol si tým bol istý, i keď vietor hučal a vlny udierali.

Flashcard 9-3 (znovu)

Možno teraz už niektorí ľudia uverili tomu, čo povedal Pavol. Búrka však bola rovnako silná ako predtým.

Jednej noci, potom, čo boli už na mori dva týždne, námorníci pocítili, že sú blízko pevniny. Hodili lano do mora a zistili, že je hlboké iba 37 metrov. Neskôr znovu hodili lano a vtedy bolo hlboké iba 27 metrov. Námorníci vytiahli kotvy, aby loď nadobudla rovnováhu a nezničila sa nárazom o skaly.

Niektorí z námorníkov si pomysleli: „Môžeme nasadnúť do záchranných člnov a preplavíme sa na pevninu.“

Rýchlo vyťahovali záchranný čln, ale Pavol ich zbadal a ponáhlal sa za Júliom. „Ak títo nezostanú na lodi, nebudete sa môcť zachrániť,“ trval na svojom.

Július začal okamžite jednať a námorníci museli odrezat' laná a člny spadli.

Flashcard 9-4 (znovu)

Počas dňa Pavol každého na palube nabádal, aby sa najedol. „Už je tomu štrnásť dní, čo ste v strese a nič nejete. Poďte si niečo zajesť – potrebujete prežiť. Nikomu na tejto lodi sa nič zlého nestane.“

Potom Pavol sám zobral chlieb, poďakoval za Bohu a jedol. Ostatní nasledovali jeho príklad a tiež jedli chlieb. Mohli vidieť, že Pavol skutočne dôveruje Bohu.

ÚPS Keď miluješ Pána Ježiša a dôveruješ Mu v ťažkostiach, druhí ľudia si to všimnú. Takto im tiež môžeš ukázať, čo to znamená patriť Pánovi. Môžeš byť svedkom tak, ako ním bol Pavol.

Flashcard 9-5

Námorníci sa rozhodli, že dovoľia, aby vietor poháňal loď na pevninu. Boli unášaní vpred. Potom... buch... náraz... Predná časť lode uviazla v piesku. Zadná časť ešte nebola na pevnine. Vlny narážali do zadnej časti lode. Bolo počuť zvuk nárazov a praskotu – loď sa začala lámať.

Vojaci sa ponáhľali za Júliom: „Zabime väzňov, odplávajú nám a ujdú!“

Vojaci vedeli, že podľa rímskeho zákona, ak dovoľia väzňom, aby ušli, tak budú za to oni popravení.

„Nie,“ povedal rázne Július. Rýchlo dával rozkazy: „Každý, kto vie plávať, nech skočí do mora a smerujte k pevnine. Ostatní sa chyťte trosiek a snažte sa zachrániť! Rýchlo! Pohyb!“

Všetkých dvestosedemdesiatšesť mužov sa rýchlo ocitlo v ľadovej vode. Každý z nich sa dostal na pevninu – na ostrov Maltu. Bola im zima a triasli sa – ale každý sa zachránil.

ÚPS Pán Boh dodržal svoje slovo. On ho vždy dodrží. Je skutočne dôležité, aby kresťania poznali Božie sľuby a verili im. Tu je zoznam niekoľkých Božích sľubov.

(Zodvihnite papier s modlitebným kalendárom „Božie sľuby“ zo str. 37 a pripravte jeho kópiu pre každé dieťa.)

Je tu Boží sľub na každý deň v mesiaci. Zaves si tento papier niekde vo svojej izbe. Označ si sľub, ktorý si si prečítal. Sľub nielen čítaj, aj mu ver. Povedz Bohu, že veríš, že ho splní – tak ako splnil svoj sľub, ktorý dal Pavlovi.

Flashcard 9-6

Niektorí ľudia z ostrova sa okolo nich zhromaždili a rozložili oheň. Pavol zbieral raždie a prikladal na oheň. V tom zrazu vyliezol spomedzi dreva jedovatý had a zachytil sa na Pavlovej ruke. Ľudia onemeli od veľkého strachu.

„Ach, to musí byť vrah. Zachránil sa zo stroskotanej lode, ale teraz dostáva svoj trest!“ hovorili niektorí.

Pavol striasol hada z ruky a ten spadol do plameňov. Každý, kto to pozoroval, čakal, že Pavol padne na zem mŕtvy. Nestalo sa tak. Prečo?

(Dovoľte deťom, aby prišli k záveru, že Pán Boh sľúbil Pavlovi, že sa dostane do Ríma.)

Ľudia rýchlo zmenili svoj postoj k Pavlovi.

„To je boh!“ hovorili jeden druhému.

Pavol strávil na Malte tri mesiace. Počas toho obdobia bolo uzdravených veľa chorých ľudí a mnohí počuli evanjelium. Tri mesiace bol dlhý čas, počas ktorého čakali na ďalšiu loď, ktorá ich mala dopraviť do Ríma. Pavol bol rád, že môže čakať. Vedel, že Pán Boh sa o všetko postará v správnom čase.

ÚPS Naučíš sa tieto verše naspamäť a budeš čakať na Boha v ťažkých chvíľach? Pán Boh je ako veľká pevná skala – môžeš byť na ňom závislý.

Nakoniec Pavol a ostatní nasadli na ďalšiu loď. Štedrý ľudia z Malty im nabalili dary a Pavol bol znovu na ceste do Ríma.

Kvíz

Súčet slov

Na striedačku si každá skupina vyberie číslo otázky od jeden do dvanásť.

Učiteľ prečíta daný výrok a ak skupina doplní správne slovo, počet získaných bodov závisí od počtu písmen v doplnenom slove. Napríklad, ak je odpoveďou slovo „loď“, družstvo získava tri body. Keď sú všetky otázky zodpovedané, vyhráva skupina s najvyšším počtom bodov.

Otázky na zopakovanie

(Skupiny dopĺňajú chýbajúce slovo.)

1. Pavol už napísal list kresťanom v _____. (Ríme)
2. Pavol cestoval _____. (loďou)
3. Loď sa ocitla v strašnej _____. (búrke)
4. Kresťania budú mať _____ počas svojho života na zemi. (ťažkosti/problémy)
5. Jednej noci počas búrky prehovoril k Pavlovi _____. (anjel)
6. Pán Boh _____ nezruší svoje sľuby. (nikdy)
7. Nakoniec loď zastala na _____. (piesku)
8. _____ ľudia z lode sa dostali na ostrov Malta. (všetci)
9. Kresťania by mali poznať a učiť sa naspamäť Božie _____. (sľuby)
10. Keď ľudia na Malte zbadali hada na Pavlovej ruke, povedali si: „Toto je _____.“ (vrah)
11. Pavol zostal na Malte _____ mesiace. (tri)
12. Verš v 5. Mojžišovej 32, 4 nám hovorí, že Boh je _____. (skala)

Doplnková aktivita

Božie sľuby

Pre každé dieťa urobte kópiu modlitebného kalendára „Božie sľuby“ zo str. 39. Deťom povedzte, že každý deň si môžu prečítať v Biblii jeden Boží sľub. Potom, ako si prečítajú sľub z Biblie, môžu zaň ďakovať Bohu. Iný návrh: Pomôcku s Božími sľubmi môžete nejaký čas používať na vašich stretnutiach počas modlitebnej chvíle.

Lekcia 10

Ukončenie behu

Písmo pre učiteľa: Skutky 28, 11 – 31

Ústredná pravda: Buď ako Pavol – dokonči „beh“.

Aplikácie:

Nespasené: Začni „beh“ tým, že uveríš v Ježiša Krista ako svojho Spasiteľa.

Spasené: Pamätaj, Pán Boh ti dáva všetko potrebné na to, aby si „beh“ dokončil.

Verš na zapamätanie: „... buďme vytrvalí v zápase, ktorý máme pred sebou. Hľadme na Ježiša, Pôvodcu a Dokonávateľa viery...“ Skutky 17, 24

Názorné pomôcky:

- flashcardy 10-1,10-2, 10-3, 10-4, 10-5, 10-6,
- mapa, na ktorej ukážete miesta, ktoré Pavol navštívil počas svojej poslednej cesty.

Osnova lekcie:

Úvod – Patrik a Peter išli konečne na výlet.

Postup udalostí

1. Pavol sa stretáva s rímskymi kresťanmi.
2. Pavol je držaný vo väzení. ÚPS
3. Prichádzajú návštevy vrátane Onezima.
4. Onezimus uverí v Spasiteľa. ÚPN, ÚPS
5. Pavol mnohým svedčí a píše listy. ÚPS
6. Pavol sa teší dvom rokom slobody.
7. Znovu zatknutý a uväznený v žalári.
8. Píše Timoteovi. ÚPS

Vyvrcholenie

Vojaci vyvedú Pavla za mesto.

Záver

Pavol je popravený – je s Pánom. ÚPN, ÚPS

Lekcia

Patrik a Peter sa veľmi tešili. Po skončení školského roka mali sľúbený výlet do Disneylandu. Posledné dni školského roka hľadali o Disneylande na internete všetky dostupné informácie. Rozprávali sa o tom a snivali, ako tam bude. Konečne vyrazili na vysnívaný výlet.

Pilot lietadla oznámil: „Práve vzlietame...“

Dlho očakávaná chvíľa nastala.

Flashcard 10-1

Podobne to bolo s Pavlom. Chcel ísť do Ríma. Vedel, že jedného dňa tam pôjde, pretože mu to Boh povedal. Vedel, že bude pred cisárom hovoriť o Ježišovi Kristovi. Tak veľa vecí ho zdržovalo – stroskotanie lode, čas strávený na Malte.

Keď prešla zima, mohli sa opäť vybrať na more. Smerovali do Talianska. Poslednú časť cesty prejdú pešo.

Asi šesťdesiatpäť kilometrov pred mestom Pavlových snov sa s Pavlom streli nejakí ľudia. Veriaci v Ríme počuli, že Pavol prichádza, a tak poslali niekoľkých spomedzi seba, aby ho privítali. Pavol sa veľmi potešil, keď konečne stretol týchto rímskych kresťanov. Nikdy predtým sa s nimi nestretol, ale bol im veľkou pomocou v ich živote pre Ježiša. Ako to bolo možné? (*Dovoľte deťom, aby reagovali.*)

Áno, modlil sa za nich. Taktiež im pred tromi rokmi napísal dlhý list. Máme ho v Biblii – volá sa List Rímskym. Pavol mal určite slzy v očiach, keď sa vítal s rímskymi veriacimi. V Biblii čítame, že „ďakoval Bohu a nadobudol odvahy“ (Skutky 28, 15b). (*Prečítajte verš z Biblie.*)

Flashcard 10-2

Čo sa stane v Ríme? Oslobodia Pavla, aby mohol kázať? Nie. Pavol zostal väzňom. Dovolili mu prenajať si byt, kde mohol zostať, ale celé dni bol pripútaný reťazou k rímskemu vojakovi.

ÚPS Predstav si, že by si bol celý deň priviazaný reťazou k strážcovi. Pavol to nemal ľahké, ale nesťažoval sa. Stále nasledoval Pána. Nevzdal sa. Pavol vedel, že nech sa stane čokoľvek, Pán Boh to má pod kontrolou. Mohol dôverovať Bohu. Ak si kresťanom, aj ty si tým môžeš byť istý. Keď prídu ťažké chvíle, Pán Boh si ich môže použiť pre naplnenie svojich plánov. On ťa zachránil. On ťa zachová. Boh začal v tebe svoje dielo a On ho aj dokončí. „Ten, ktorý počal vo vás dobré dielo, aj ho dokoná až do dňa Krista Ježiša.“ (Filipským 1, 6) Sám Pavol napísal tieto slová a skutočne im veril! (*Prečítajte verš z Biblie.*)

Pavol sa usadil vo svojom „väzenskom byte“. Nemohol ísť von a kázať, ale ľudia mohli prísť za ním. Veriaci v Ríme prichádzali a on ich vyučoval Božiemu slovu. Mal aj iných návštevníkov. Jedným z nich bol Onezimus. (*Založené na knihe List Filemonovi.*) Nevieme presne, o čom sa rozprávali, možno o niečom takomto.

(*Môžete požiadať dvoch pomocníkov, aby predviedli daný rozhovor, alebo rozhovor prerozprávajte vy.*)

Onezimus: „Som Onezimus, otrok, ktorý ušiel svojmu pánovi.“

Pavol: „Kto bol tvojím pánom?“

Onezimus: „Filemon, ale už nebude chcieť, aby som sa k nemu vrátil. Určite nie po tom, čo som urobil.“

Pavol: „Myslíš to, že si od neho ušiel?“

Onezimus: „Niečo oveľa horšie. Tiež som ho okradol.“

Pavol: „Onezimus, Pán Boh ti môže odpustiť a zmeniť ťa. Boží Syn, Ježiš Kristus, zomrel za tvoje hriechy, ale dnes je živý. Je navždy živý!“

Onezimus: „Ale... bude ma chcieť? Mohol by ma mať rád?“

Pavol: „Áno, áno! On ťa pozná. Odpustí ti a urobí z teba nového človeka.“

Onezimus uveril v Pána Ježiša a odišiel späť k svojmu pánovi, Filemonovi. Pavol pre Filemona napísal list, kde ho povzbudzoval, aby Onezima prijal, a dokonca sa ponúkol, že mu vráti peniaze, ktoré mu Onezimus ukradol.

ÚPN Pavol považoval kresťanský život za beh. Keď ho Pán Ježiš spasil, začal svoj beh. Onezimus svoj beh práve začínal. A čo ty? Si už na bežeckej dráhe alebo si ešte len divákom? Divák môže poznať pravidlá, môže vedieť, čo pomáha bežcovi, aby dobre bežal, môže dávať rady, ale nie je bežec. Musíš sa odvrátiť od hriechu ako Onezimus a uveriť v Pána Ježiša ako svojho Spasiteľa. Tak začneš svoj beh.

ÚPS Onezimus bol jedným z mnohých, ktorí uverili v Pána Ježiša. Pavol žil pre Boha a hovoril o ňom vo väzení. Nevzdal sa. Ak miluješ Pána, Boh chce, aby si pokračoval v rozprávaní evanjelia iným. Niekedy budeš mať príležitosť hovoriť o ňom nahlas, ale vždy môžeš „hovoriť“ tým, ako žiješ. Nikdy sa nevzdaj, aby si prestal svedčiť. Buď ako Pavol!

Čo si myslíš, komu ešte hovoril Pavol o Pánovi Ježišovi Kristovi? (*Dajte deťom príležitosť, aby niekoho navrhli.*) Každý deň bol k Pavlovi priviazaný iný vojak, každý deň sa menili strážne. Počas viac ako dvoch rokov – spolu to bolo asi sedemstotridsať dní – bolo s Pavlom veľa vojakov. Pavol bol najneobyčajnejším väzňom – bol milý, vdáčný, radostný, odpúšťajúci, nikdy sa

nesťažoval. Títo vojaci mohli evanjelium počuť a jasne vidieť, akú zmenu spôsobil Pán v Pavlovi. Mnohí z týchto väzňov uverili v Pána Ježiša a povedali o ňom ďalším vojakom. V skutočnosti počuli evanjelium všetci členovia stráže – a okrem nich mnohí ďalší!

Flashcard 10-3

Pavol mal stále čo robiť. Pravdepodobne šiel stany, aby si zarobil na prenájom svojho väzenského bytu. Tiež písal listy nasledovníkom Pána Ježiša. V Biblii máme tri z týchto listov – List Efezským, Filipským a Kolosenským. Kresťania, ktorí čítali alebo počuli tieto listy, sa dozvedeli veľa o živote, aký mali a mohli žiť pre Pána Boha. A počas nasledujúcich skoro dvetisíc rokov ich čítajú kresťania, ktorí sa vďaka nim dozvedajú viac o Bohu. *(Ak je to možné, uveďte osobný príklad, ako verše z týchto listov boli požehnaním pre vás.)*

Som veľmi vďačný, že sa Pavol nevzdal – keby tak urobil, nemali by sme tieto časti Biblie. Ale Pavol vedel, že Boh je s ním a že ho nikdy neopustí. Spoznával to znovu a znovu. Pavol vedel, že Pán Ježiš sa za neho každý deň prihovára. Vedel, že Svätý Duch žije v ňom, pomáha mu každú chvíľu žiť pre Pána. Nemusel sa vzdávať.

ÚPS To platí i pre teba, ak je Ježiš Kristus tvojím Spasiteľom.

1. Pán Boh je s tebou a nikdy ťa neopustí.
2. Pán Ježiš sa za teba prihovára.
3. Svätý Duch žije v tebe.

I keď sa možno niekedy necítiš ako kresťan, nevzdávaj sa. Keď sa ti zdá, že situácia je príliš ťažká, nezúfaj. Naďalej miluj Pána a ži pre Neho. Pán Boh si ťa použije a prostredníctvom teba povzbudí druhých – tak ako to urobil s Pavlom.

Bez obrázka

Po dvoch rokoch v okovách bol Pavol znovu slobodný. Bol to nádherný čas pre neho aj pre priateľov, ktorých mohol navštíviť. Po niekoľkých rokoch sa obdobie tejto krásnej slobody náhle ukončilo. Pavla v Troade zatkli a do Ríma sa vrátil v reťaziach.

Flashcard 10-4

V tom čase neboli väzenia veľmi príjemné. Pavla dali do žalára – do tmavej a špinavej diery, ktorá vôbec nebola vhodná na to, aby tam niekto býval. Denné svetlo sa dostalo dnu iba cez malú škáru. Pavol bol už starý, vlasy i brada mu zosiveli, na tele mal od mnohého bičovania veľa jaziev. Pavol vedel, že čoskoro musí zomrieť, pretože kázal o Ježišovi Kristovi.

Zdalo sa to byť nespravodlivé. Ale Pavol sa nehneval na Boha. Stále viac Ho miloval. Úplne Mu dôveroval. Nevzdával sa.

Rozhodol sa, že napíše svojmu drahému priateľovi Timoteovi. Tento list máme v Biblii – volá sa Druhý list Timoteovi. Pavol napísal Timoteovi toto: „Lebo ja už mám byť obetovaný a nastal mi čas odchodu. Dobrý boj som dobojoval, beh dokonal, vieru zachoval.“ *(Prečítajte z Biblie 2. Timoteovi 4, 6 – 7.)* Pavol v skutočnosti hovorí: „Nevzdávam sa!“

ÚPS Pavol by nemohol nasledovať Pána iba vo svojej vlastnej sile. Vo svojej vlastnej sile by sa nemohol viac a viac podobať Pánovi Ježišovi. Tajomstvom bolo, že Boh to nevzdal s Pavlom! Pamätaj si tieto slová, ktoré Pavol napísal: „Ten, ktorý počal vo vás dobré dielo, aj ho dokoná až do dňa Krista Ježiša.“ (Filipským 1, 6) Pán Boh mu dal silu robiť to, čo od neho žiadal. Boh Pavla každodenne menil. Ak patriš Pánovi Ježišovi, pamätaj si, že Boh ešte s tebou neskončil! Nevzdá sa ťa a preto to ani ty nevzdávaj s Ním!

Pavol napísal Timoteovi: „Prosím, snaž sa prísť pred zimou...“ *(Z 2. Timoteovi 4, 21.)*

Flashcard 10-5

Nevieme, či Timotej prišiel včas. Jedného dňa sa väzenská cela otvorila. Niekoľko rímskych vojakov, ktorí konali na cisárov rozkaz, zobrali väžňa, aby ho za mestom popravili. Niekoľkí vojaci niesli klát, ďalší niesol ostrú sekeru. Ľudia, ktorí stretli túto skupinu, vedeli, že sa čoskoro uskutoční ďalšia poprava. Ale čo nevedeli, bolo to, že ten väzeň bol veľkým misionárom a Božím mužom.

ÚPS Pavla vyzliekli, zbili a napokon mu sťali hlavu. V tom okamihu jeho duša, skutočný Pavol, odišla do neba. Privítal ho tam Pán Ježiš, ktorého tak veľmi miloval. Pre Pavla to bolo „oveľa lepšie“, ako žiť tu na zemi. Teraz je v nebi a zostane tam navždy. Ak si kresťanom, aj ty sa s ním v nebi stretneš (Filipským 1, 23).

Flashcard 10-6

Pavol považoval kresťanský život za beh. Tento beh začal, keď sa s ním stretol Pán Ježiš na ceste do Damasku.

ÚPN Začal si už tento beh tak, že si sa odvrátil od hriechu a uveril si v Krista ako svojho Spasiteľa? Ten beh sa dá začať iba takto.

ÚPS Ale to je iba začiatok! Tak ako bežec pokračuje v behu, tak musí i kresťan. Pavol prechádzal rôznymi ťažkými obdobiami. Jeho beh bol ako prekážkový beh! Ale nič ho nezastavilo. Stále išiel za Bohom. Cieľovú čiaru dosiahol, keď zomrel a odišiel ku svojmu Pánovi a Spasiteľovi. Neustále mal pred očami cieľovú čiaru, až pokiaľ ju nedosiahol. Toto chce Boh, aby si robil aj ty. Nevzdávaj sa! V poslednom liste Timoteovi Pavol písal, že keď vytrváme, tak budeme s Pánom vládnuť (2. Timoteovi 2, 12a). (*Prečítajte verš z Biblie.*)

Kvíz

Vlajky „Štart“ a „Cieľ“

Vyrobte si dvadsať vlajok. (*Nájdete ich na str. 41.*) Na päť z nich napíšte „Štart“ a na päť „Cieľ“. Ostatné nechajte prázdne.

Položte ich na stôl čistými stranami navrch, aby všetky vyzerali rovnaké.

Keď skupina odpovie na otázku správne, vyberie si vlajku. Prvá skupina, ktorá získa obidve vlajky „Štart“ a „Cieľ“, vyhráva.

Otázky na zopakovanie

1. Koho stretol Pavol predtým, ako sa dostal do Ríma? (Rímskych kresťanov.)
2. Odkiaľ vedeli rímski kresťania, že existuje niekto taký ako Pavol? (Napísal im list – List Rímskym.)
3. Povedz aspoň jednu ťažkú vec, ktorú zažíval Pavol vo svojom väzenskom byte. (Pavol bol reťazou priviazaný k rímskemu vojakovi.)
4. Povedz jednu dobrú vec o Pavlovom väzenskom byte. (Pavol tam mohol prijímať návštevníkov.)
5. Ako môžeš začať svoj beh kresťanského života? (Tak, že sa odvrátim od hriechu a uverím v Pána Ježiša ako svojho Spasiteľa.)
6. Komu Pavol svedčil vo svojom väzenskom byte? (Návštevníkom, tiež Onezimovi, vojakom.)
7. Prečo sa Pavol nevzdával, aj keď to mal niekedy veľmi ťažké? (Pán Boh to nevzdal s Pavlom, ale dal mu všetko, čo potreboval, aby mohol ísť ďalej.)
8. Keď bol Pavol znovu zatknutý, kde bol väznený? (V žalári.)
9. Koho Pavol v liste prosil, aby ho navštívil? (Timotea.)
10. Ako Pavol ukončil svoj „beh“? (Bol popravený.)
11. Kam išla Pavlova duša v okamihu, keď zomrel? (Do neba, aby tam bol s Pánom.)
12. Vymenuj tie knihy (listy) Biblie, ktoré Pavol napísal vo väzení. (List Efezským, Filipským, Kolosenským.)

Doplňková aktivita

Kresťanský beh

Zoberte veľký papier (výkres alebo kus baliaceho papiera) a napíšte naň nápis „KREŠŤANSKÝ BEH“. Dovoľte deťom, aby nakreslili štartovaciu čiaru a znázornili, ako je možné začať beh s Kristom (obrázok kríža a pod.). Deti nech nakreslia bežca a rôzne prekážky. Nad prekážky napíšte, čo nimi môže byť, napríklad pochybnosti, protivenstvá, osamelosť. Naznačte cieľovú čiaru a napíšte „SMRŤ“. Za cieľovú čiaru napíšte „VEČNÝ ŽIVOT V NEBI“.

Súhrnné kroky, ako viesť dieťa ku Kristovi

Osobný rozhovor

Uistite sa, že dieťa rozumie:

Kto je Boh?

Boh nás stvoril. Hovorí k nám cez Bibliu. Boh je svätý a čistý. Miluje nás.

Čo je to hriech?

Hriech je neuposlušnosť Božích prikázaní. Hriech je proti Bohu.

Hovorte o konkrétnych hriechoch.

Dieťa je hriešne svojou prirodzenosťou aj skutkami. (Hrešíme, pretože sme hriešnici.)

Hriech musí byť potrestaný.

Kto je Spasiteľ?

Kto jediný môže zobrať naše hriechy?

Boží Syn, Ježiš Kristus, zomrel na kríži za hriešnikov. Pán Ježiš vstal z mŕtvych. Je Pánom všetkého.

Vysvetlite, ako môže byť dieťa spasené:

Vysvetlite, čo chce od nás Pán, aby sme urobili, a čo urobí On.

Použite biblické verše (Ján 1, 12; 3, 16; 6, 37; Skutky 16, 31; Rímskym 6, 23 alebo 10, 13).

Čo chce Pán Boh, aby sme urobili?

Čo urobí Boh?

Upozornite na ťažkosti života kresťana.

Spýtajte sa: „Chceš dnes uveriť v Ježiša Krista alebo by si s tým chcel radšej počkať?“

Povzbudte dieťa, aby sa modlilo nahlas (ak je na to pripravené).

Hovorte o istote spasenia:

Vráťte sa k veršu, ktorý ste čítali.

Rozprávajte o zmenenom živote.

Povedzte dieťaťu o istote spasenia, ktorú môže mať každý, kto úprimne dôveruje Kristovi.

Poradte dieťaťu ohľadom kresťanského života:

(Túto časť môžete presunúť na ďalšie stretnutie s dieťaťom.)

Čítaj a poslúchaj Bibliu.

Rozprávaj sa s Bohom, so svojím nebeským Otcom.

Povedz iným o tom, čo pre teba Pán vykonal.

Popros Boha o odpustenie vždy, keď zhrešíš.

Stretávaj sa s inými kresťanmi.

Pamätaj na Pánove zaslúbenie: „Neopustím ťa, ani nezanechám.“ (Židom 13, 5)

Pripravený hovoriť

Meno: _____

Ako a kedy som spoznal Pána Ježiša: _____

Čo sa zmenilo v mojom živote: _____

Pripravený hovoriť

Meno: _____

Ako a kedy som spoznal Pána Ježiša: _____

Čo sa zmenilo v mojom živote: _____

Božie sľuby

KALENDÁR

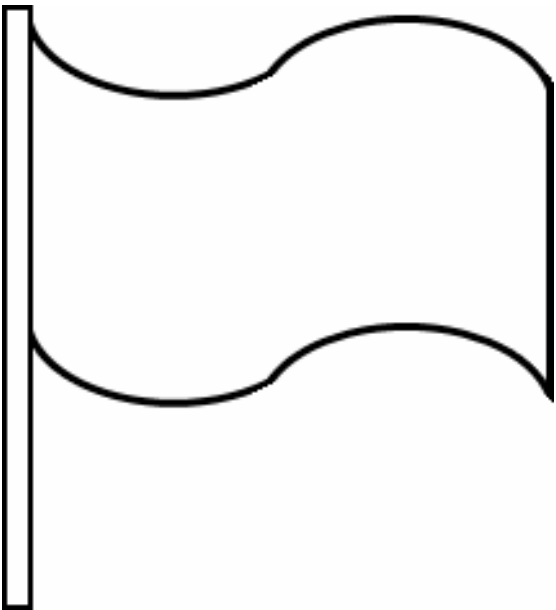
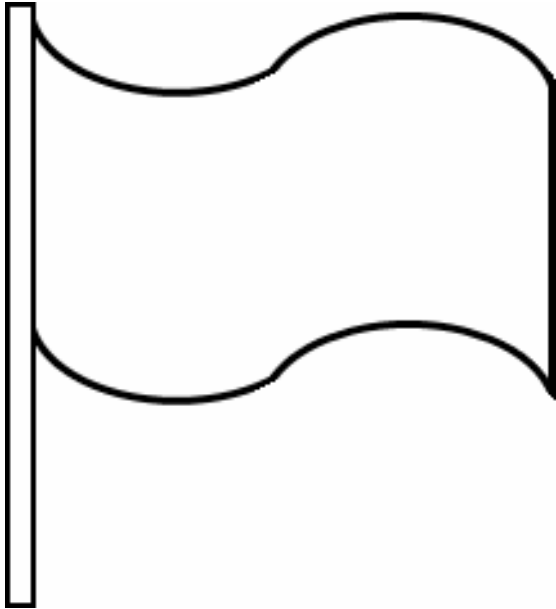
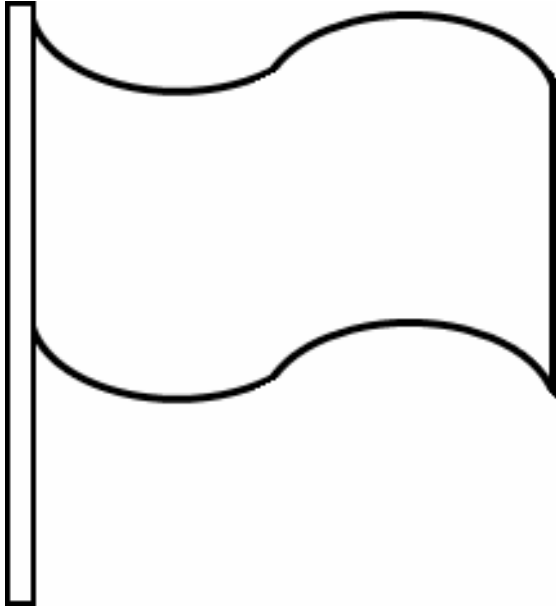
Božie sľuby sú zapísané v Biblii. Boh dokáže dodržať svoje sľuby, pretože je všemocný a verný. Každý deň si prečítaj jeden Boží sľub z Bibliie a ďakuj za ňu Pánovi. Potom si ho vyfarbi - tak budeš vedieť, či si už mal stíšenie. Nezabudni, mnohé z týchto sľubov platia iba pre tých, ktorí už uverili v Pána Ježiša ako svojho Spasiteľa.

3. Boh zasľubuje uspokojenie. Ján 6, 35	4. Boh zasľubuje slobodu namiesto odsúdenia. Rímskym 8, 1	5. Všetko spolupôsobí na dobré. Rímskym 8, 28	1. Boh nám sľubuje všetko, čo potrebujeme. Filipiským 4, 19	2. Boh sľubuje, že nám ukáže správnu cestu. Príslovia 3, 6	10. Božie slovo je večné. Marek 13, 31
6. Kresťania sú spasení naveky. Ján 10, 27 - 28	7. Boh sľubuje, že nám pomôže odraziť útoky Satana. Jakub 4, 7	8. Boh sľubuje pomoc. Izaiáš 41, 10	13. Ježiš sa vráti. Ján 14, 3	14. Boh počuje a odpovedá na modlitby. 1. Jánov 5, 14	15. Boh sľubuje múdrosť. Jakub 1, 5
11. Boh nám sľubuje všetko potrebné, aby sme žili pre Neho. 2. Petra 1, 3	12. Boh sľubuje, že bude blízko, keď prídeš k Nemu. Jakub 4, 8	13. Ježiš sa vráti. Ján 14, 3	14. Boh počuje a odpovedá na modlitby. 1. Jánov 5, 14	15. Boh sľubuje múdrosť. Jakub 1, 5	16. Boh sľubuje odpustenie. 1. Jánov 1, 9
18. Boh ťa posilní v čase problémov a starostí. Žalm 55, 22	19. Boh ťa dá silu urobiť čokoľvek, čo bude od teba žiadať. Filipiským 4, 13	20. Boh nedopustí, aby si bol pokúšaný nad svoje sily. 1. Korintským 10, 13	21. Raz sa všetci poklonia Ježišovi. Filipiským 2, 9 - 10	22. Či si Boha a On si bude ctíť teba. 1. Samuelova 2, 30	23. Práca pre Boha nie je márna. 1. Korintským 15, 58
25. Nikdy to nie je strata času, keď zvestujeme Božie slovo. Izaiáš 55, 11	26. Ročné obdobia budú trvať dovtedy, dokiaľ bude trvať tento svet. 1. Mojžišova 8, 22	27. Boh sľubuje silu slabým. Izaiáš 40, 29 - 31	28. Boh sľubuje nádherné veci, ktoré sa stanú na konci sveta. 1. Korintským 15, 52	29. Boh sľubuje ochranu. Žalm 34, 7	30. V nebi nebude žiaden smútok ani bolesť. Zjavenie 21, 4
					24. Boh sľubuje, že bude tam, kde budú Jeho ľudia. Matúš 18, 20
					17. Nič nás neodlúči od Božej lásky. Rímskym 8, 38 - 39
					31. Ježiš zaslúbil, že pošle Svätého Ducha. Ján 16, 7

Vlajky „Štart“ a „Ciel“

Pomôcka ku kvízu v 10. lekcii

